

Beheerverslag deelnemingen 2021.

Gemeente
Rotterdam

Inhoudsopgave.

Voorwoord.	4
Inleiding.	5
1. Uitoefening van aandeelhouders bevoegdheden.	6
1.1 Thema's	6
Strategie, investeringsbeleid en investeringen	6
Vaststellen begrotingen en jaarrekeningen	6
Benoemingen, diversiteit en integriteit	7
Beloningen	7
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sustainable development goals	8
1.2 Ontwikkelopgaven	8
Ontwikkeltraject deelnemingenbeleid	8
Publieke kaders	9
Publiek belang	9
Evaluaties	9
Account- en risicomanagement	10
Intensief en bijzonder beheer	10
Verbinding.	11
2. De deelnemingen en hun betekenis voor Rotterdam.	12
2.1 Het jaar 2021 in vogelvlucht	12
Evides Waterbedrijf nv	13
Havenbedrijf Rotterdam nv (HbR)	14
Rotterdamse Elektrische Tram nv en RET Infrastructuur bv (RET)	16
Stedin Holding nv	17
Warmtebedrijf Holding bv (WBR)	19
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv	19
Multidiensten Rotterdam bv (MDR)	20
ROM-D	20
Royal Schiphol Group nv	21
Sportbedrijf Rotterdam bv	22
SSC Flex bv	23
Stadsherstel Stadsherstel Historisch Rotterdam	23

Fondsen	24
Energietransitiefonds bv	24
Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)	24
Icos Capital Fund III cv	25
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter bv (IQ)	25
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	26
Swanbridge Capital bv	26
 2.2. Ontwikkelingen in de portefeuille	 27
Oud en nieuw	27
Warmtebedrijf Rotterdam	27
ICOS Cleantech Fund 3 bv	27
Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht	28
 Bijlagen.	 29
a. Aandeelhoudersbesluiten	30
b. Publiek belang	35
c. Deelnemingen in het relatie-classificatiemodel	38
d. Fondsenoverzicht	41
e. Stand van zaken van te beëindigen deelnemingen	42

Voorwoord.

De gemeente Rotterdam kent een groot aantal organisaties die werk doen in het belang van ons allemaal. Deze organisaties staan op eigen benen maar worden wel scherp gehouden door de gemeente – omdat de stad aandeelhouder is. Deze organisaties noemen we deelnemingen.

Deze organisaties spelen dus een belangrijke rol voor Rotterdam. Daarnaast heeft de gemeente Rotterdam ook een financieel belang bij het goed functioneren van deze organisaties. Daarom willen wij ook dat alle Rotterdammers weten wat deze organisaties doen en hoe ze presteren.

Deze publicatie - het beheerverslag deelnemingen – laat ons allemaal jaarlijks meelesen hoe goed het geld besteed wordt, of de bedrijfsvoering efficiënt is, de organisatie financieel gezond is en vooral ook: of de publieke doelen worden gediend die we als gemeente voor ogen hebben.

Dit jaar bijvoorbeeld is door het Sportbedrijf Rotterdam gewerkt aan een gezondere stad: door te zorgen voor betere en duurzamere sportvoorzieningen. Zo wordt het voor Rotterdammers leuker en makkelijker om te gaan (of blijven) sporten! Netbeheerder Stedin heeft het elektriciteitsnetwerk verbeterd en in alle organisaties is ingezet op diverser personeel – als spiegel van de stad. Of dit allemaal goed gelukt is, mag u zelf beoordelen.

Ik wens iedereen veel leesplezier!

Maarten Struijvenberg

Waarnemend wethouder Financiën, Organisatie en Dienstverlening

Inleiding.

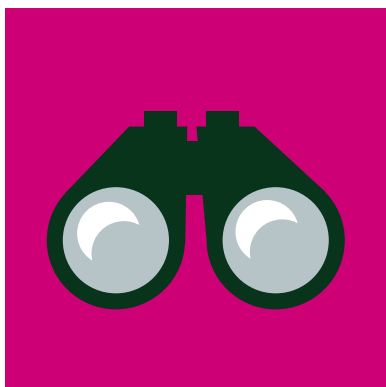
De gemeente heeft aandelen in verschillende bedrijven, die belangrijke publieke taken vervullen. Daarmee zijn deze bedrijven van maatschappelijke betekenis voor de stad en haar bewoners. Via het aandeelhouderschap oefent de gemeente binnen haar bevoegdheden en mogelijkheden invloed uit op de strategie en bedrijfsvoering van die bedrijven. Ook zorgt ze voor het behoud van de publieke taken van deze ondernemingen.

Bedrijven waarin de gemeente aandelen heeft, noemen we deelnemingen. De gemeenteraad krijgt op verschillende momenten informatie over deze gemeentelijke deelnemingen. Zo staat in de paragraaf 'verbonden partijen' van de begroting en jaarrekening informatie over de deelnemingen die daar volgens de wet- en regelgeving moet staan. Daarnaast verschijnt sinds 2014 het beheerverslag deelnemingen. Dit laat zien hoe het gaat met de verschillende vennootschappen waarvan de gemeente aandeelhouder is, wat hun betekenis is voor de stad en hoe de gemeente haar aandeelhoudersrol invult. Het beheerverslag is niet wettelijk verplicht, heeft een andere invalshoek en geeft andere informatie dan de paragraaf 'verbonden partijen'.

Het huidige beheerverslag behandelt het jaar 2021, met een doorkijkje naar 2022. Het verslag is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 laat de manier zien waarop de gemeente haar bevoegdheden als aandeelhouder uitoefent. Ook gaat het in op enkele actuele thema's rond de realisatie van het Beleidskader verbonden partijen en governance samenwerkingsrelaties (hierna: beleidskader) en de ontwikkelopgaven van het deelnemingenbeleid.
- Hoofdstuk 2 beschrijft de deelnemingen met hun betekenis voor Rotterdam en hun prestaties in 2021. Detailinformatie over de deelnemingen staat (vaak) online in de jaarverslagen van deze deelnemingen. De links naar die jaarverslagen staan in het beheerverslag.

1. Uitoefening van aandeelhouders bevoegdheden.

1.1 Thema's

De gemeente wil met haar bevoegdheden als aandeelhouder invloed uitoefenen op het investeringsbeleid en de investeringen, benoemingen en beloningen van bestuurders en toezichthouders en de meerjarenstrategie. Ook wil ze de begroting en jaarrekening van de deelnemingen vaststellen. Deze bevoegdheden zijn wettelijk bepaald en vastgelegd in de statuten. De uitgangspunten die de gemeente hanteert, staan in het beleidskader en in toezeggingen naar aanleiding van diverse vragen en moties. Deze paragraaf licht toe hoe

de gemeente haar bevoegdheden in het verslagjaar heeft gebruikt. Bijlage a vermeldt de aandeelhoudersstandpunten van de gemeente.

Strategie, investeringsbeleid en investeringen

In het beleidskader staat waarop de gemeente de strategie en het investeringsbeleid beoordeelt. De strategieën en het investeringsbeleid moeten in de eerste plaats dienstbaar zijn aan het publiek belang. Verder moeten strategie en investeringsbeleid goed zijn onderbouwd en in een realistische doelstelling zijn uitgewerkt. Daarnaast is het noodzakelijk om een helder beeld van de financiering te geven en de gevolgen daarvan voor de aandeelhouders. De gemeente heeft bij de besluitvorming over strategie en investeringen volgens de uitgangspunten in het beleidskader gehandeld.

Vaststellen begrotingen en jaarrekeningen

De gemeente toetst de jaarrekeningen aan criteria uit het beleidskader. Alle aan de aandeelhouder voorgelegde jaarrekeningen zijn goedgekeurd. Voor die deelnemingen waarvoor de aandeelhouder een goedkeuringsrecht voor de begroting of het jaarplan heeft (Evides, OMR, RET, Stedin, Sportbedrijf en Warmtebedrijf), zijn deze ook voorgelegd en geaccordeerd. Voor de deelnemingen Multidiensten, WOM Vastgoed bv, SSC Flex, Glazen Maas Holding en Exploitatie bv, Tower Hotel Rotterdam en Warmtebedrijf is uitstel gevraagd voor het opmaken van de jaarrekening tot 1 oktober 2022.

Benoemingen, diversiteit en integriteit

Het benoemen van bestuurders is een van de instrumenten om invloed uit te oefenen op de onderneming. De invloed van de gemeente bij de benoeming van bestuurders en toezichthouders (de leden van de raad van bestuur en/of de raad van commissarissen) staat in de statuten van de deelneming. Deze bevoegdheden verschillen per deelneming.

In de afgelopen verslagleggingsperiode vonden er vier (her)benoemingen van bestuurders plaats, onder wie één vrouw. Verder vonden er zes (her)benoemingen

plaats van toezichthouders (commissarissen), onder wie twee vrouwen.

Het vorige beheerverslag meldde dat er meer aandacht was voor (her)benoemingen in relatie tot diversiteit. De gemeenteraad had aangegeven dat bij benoemingen van topbestuurders of -toezichthouders meer vrouwen en mensen met een bi-culturele achtergrond moeten worden voorgedragen. De inspanningen van het college hebben ervoor gezorgd dat er in de fase van het opstellen of herijken van de profielschets meer aandacht is voor de verschillende diversiteitsaspecten. De gemeente spant zich in om de raden van commissarissen en besturen/directies van haar verbonden partijen een afspiegeling te laten zijn van de brede samenleving. Vanzelfsprekend geeft kwaliteit in de werving en selectie van bestuurders en toezichthouders altijd de doorslag. Vaak bleek beschikbaarheid of geschiktheid de voornaamste reden voor het niet benoemen van iemand met een diverse achtergrond.

Ook het thema Integriteit krijgt mede op aangeven van de gemeenteraad steeds meer aandacht in het benoemingsproces. In het benoemingsproces is dit vertaald door meer aandacht te besteden aan de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de bestuurder of commissaris. Bij het opstellen van de profielschets let de gemeente op een aantal aspecten dat met integriteit en onafhankelijkheid te maken heeft. Zo toetst de gemeente op (eventuele) nevenfuncties die een voorgenomen kandidaat bekleedt. Hierbij kijkt de gemeente of er vanuit gemeentelijk perspectief (de schijn van) belangenverstrengeling kan ontstaan. Het gaat zowel over het type als over het aantal nevenfuncties. Hierbij speelt een rol of een voorgenomen kandidaat voldoende tijd en aandacht kan besteden aan zijn functie als bestuurder of toezichthouder bij gemeentelijke deelneming. Ook wordt aan de hand van het aantal nevenfuncties dat een kandidaat bekleedt, getoetst of diegene voldoende tijd en ruimte heeft om deze functie vervullen.

Beloningen

Bij het beoordelen van beloningen van bestuurders en toezichthouders van deelnemingen hanteert de gemeente twee kaders uit het huidige beleidskader. In de eerste plaats wil de gemeente als aandeelhouder de bestuurders en toezichthouders geen hogere beloning toekennen dan is opgenomen in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Bij deelnemingen waar ook het Rijk aandeelhouder is, wordt aan het rijksbeleid voor beloningen bij staatsdeelnemingen (BNG Bank, Havenbedrijf, Royal Schiphol Group) getoetst. Het tweede kader geldt als de gemeente niet de enige aandeelhouder is, niet de meerderheid van de zeggenschap heeft en een deelneming niet onder de WNT valt, wij als gemeente het uitgangspunt van de WNT hanteren. In de verslagperiode heeft de gemeente bij Schiphol ingestemd om vanwege de gevolgen van de coronapandemie geen bonus of variabele beloning aan de raad van bestuur uit te keren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sustainable development goals

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) houdt in dat bedrijven hun onderneming op verantwoorde wijze inrichten met oog voor mens en milieu, om daarmee bij te dragen aan maatschappelijke uitdagingen. Denk hierbij aan aandacht voor het beperken van CO₂-uitstoot, diversiteit en inclusiviteit op de werkvloer en participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de visie van het college past het gedachtegoed van MVO ook bij de gemeentelijke deelnemingen. In de vorige verslagperiode moest dit nog onder de aandacht van de deelnemingen worden gebracht, maar inmiddels is dit steeds meer gemeengoed. Veel deelnemingen besteden in hun jaarverslag en op hun website aandacht aan MVO. Zeker de grote deelnemingen

zijn zich bewust van hun rol in de maatschappij. Een goed voorbeeld daarvan is drinkwaterbedrijf Evides dat al langer rapporteert over zijn CO₂-voetafdruk en de ambitie om binnen een aantal jaar klimaatneutraal te opereren.

Onder het motto 'Leave no one behind' hebben de Verenigde Naties in 2015 zeventien Sustainable Development Goals (SDG) vastgesteld. De SDG's volgen op de Millennium Development Goals (2000-2015), maar zijn uitgebreider en ambitieuzer. De Nederlandse regering heeft gekozen voor een pragmatische realisatie. Daarbij wordt bekeken of de doelen worden gehaald of

dat er nog bijsturing nodig is. In het bedrijfsleven is veel belangstelling voor de SDG's. Grote bedrijven (Deloitte, Heineken, Philips, PWC, Rabobank, Unilever) rapporteren langs de lijnen van de SDG's en gebruiken deze in hun corporate strategy. Ook vier Rotterdamse deelnemingen rapporteren over deze doelen (BNG Bank, Havenbedrijf, Schiphol, Stedin).

1.2 Ontwikkelopgaven

Ontwikkeltraject deelnemingenbeleid

De relevantie van gemeentelijke deelnemingen voor de opgaven in de stad is toegenomen. De deelneming wordt een strategische partner en krijgt een plek in strategische allianties in de stad. De complexiteit van het beheer nam daardoor toe. Ook worden er strengere eisen aan de governance gesteld. Dat komt mede door de problemen bij het Warmtebedrijf. De rekenkamer bracht daarover advies uit en de Raadsenquête Warmtebedrijf deed daarover aanbevelingen. De aanbevelingen zijn ook van toepassing op de andere deelnemingen. Ze zijn verwerkt in het beleidskader Verbonden partijen en samenwerkingsrelaties dat voor de nieuwe raadsperiode is geactualiseerd.

Om de toegenomen complexiteit en de strengere eisen aan de governance te kunnen opvangen, is het nodig het publieke kader op basis waarvan de gemeente als aandeelhouder stuurt, expliciet te maken. Er zijn duidelijke afspraken nodig over de sturing op het publiek belang en de rol die de deelneming daarin speelt. De rekenkamer heeft geadviseerd daartoe voor alle deelnemingen publieke kaders op te stellen en prestatie-indicatoren te gebruiken bij de governance van de deelneming¹.

¹ Aanbeveling 2a: Stel (volgens het beleidskader verbonden partijen) kaderstellende documenten op voor de deelneming in het Warmtebedrijf (en de andere deelnemingen), zoals een publiek kader, strategie en meerjarig beleidsplan, en vertaal het publiek belang naar niet-financiële indicatoren, inclusief streefwaarden.

Daarnaast wordt een proactief deelnemingenbeheer ingericht, gebaseerd op account- en risicomanagement dat op de specifieke deelneming is afgestemd. Rollen, taken en verantwoordelijkheden van het team Treasury & Deelnemingen, het beleidscluster, juridisch control en business control worden voor elke deelneming gespecificeerd en vastgelegd in een beheer-document.

Om deze ambities te realiseren, is de gemeente in 2020 het ontwikkeltraject deelnemingenbeleid gestart. Eind 2022 zullen de volgende zaken voor elke deelneming gelden:

- Er is scherp gemaakt en vastgelegd wat de gemeente met de deelneming wil bereiken en hoe ze daarop stuurt vanuit haar aandeelhoudersrol.
- Er is een proces ingericht om te bereiken dat de gemeente weet wat er speelt, er geen verrassingen zijn en kansen eerder zichtbaar zijn, waarbij een risicobeeld per deelneming wordt gebruikt.
- Er is een duidelijk escalatieproces, waardoor er effectief kan worden gestuurd als er aanleiding is om over te gaan naar een intensievere inzet van beheer.

Publieke kaders

Voor de volgende deelnemingen zijn tot en met 2021 de volgende publieke kaders gereed: Stedin, Havenbedrijf, Sportbedrijf, Evides, Glazen Maas en Warmtebedrijf. De planning is dat de nog ontbrekende publieke kaders eind 2022 zijn opgesteld. Ook voor Stadion Feijenoord is een publiek kader opgesteld. Dit is aan de raad aangeboden tijdens de besluitvorming over gemeentelijke deelname in het nieuwe stadion. Momenteel liggen de nieuwbouwplannen echter stil. Er is geen publiek kader nodig voor deelnemingen waarover al is besloten ze af te stoten en de twee fondsen in de exit-fase (ICFII en Swanbridge).

Publiek belang

De gemeente heeft deelnemingen vanwege hun bijdrage aan het publieke belang en omdat de deelnemingsvorm de aangewezen manier is om dat publieke belang te dienen. Wat het publieke belang voor een specifieke deelneming inhoudt, is vastgelegd in de oprichtingsdocumentatie en in de publieke kaders van de betreffende deelneming. In een aantal gevallen is daarbij aangegeven op welke resultaten de gemeente stuurt en in een enkel geval zijn daarvoor ook prestatie-indicatoren gedefinieerd.

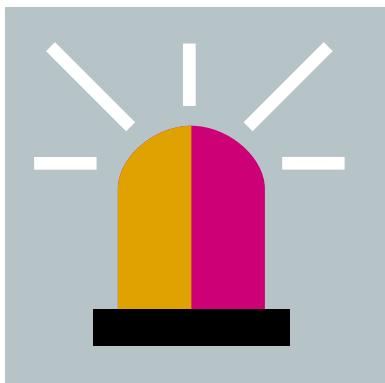
Bijlage b biedt een overzicht van de publieke belangen waarop de gemeentelijke deelnemingen zijn gericht. In de bijlage staat ook een oordeel over de mate waarin de deelnemingen aan de publieke doelen bijdroegen. Dit oordeel is onder verwijzing naar de prestatie-indicatoren die bij de publieke doelen het meest aansluiten. Als realisaties achterblijven bij vooraf gestelde doelen, speelt de gemeente hierop in bij het beheer. Dat doet ze door gebruik te maken van de aandeelhoudersbevoegdheden voor het jaarplan en de strategiebepaling en door inzet van het accountmanagement.

Evaluaties

Het kan zijn dat het publiek belang van een deelneming verandert. Ook kan ter discussie komen te staan of de deelneming het juiste instrument is om het publiek belang te borgen. Dan is het wenselijk de deelneming te evalueren. In het beleidskader staat dat elke deelneming minimaal eens in de zeven jaar moet worden geëvalueerd. In 2022 vindt de evaluatie van Stadsherstel plaats. Ook gaat de gemeentelijke deelneming in RET geëvalueerd worden, waarvan oplevering verwacht in 2023 is. Door de besluitvorming over de toekomst van het Warmtebedrijf zal deze deelneming worden beëindigd. Hierdoor is een evaluatie overbodig.

Account- en risicomanagement

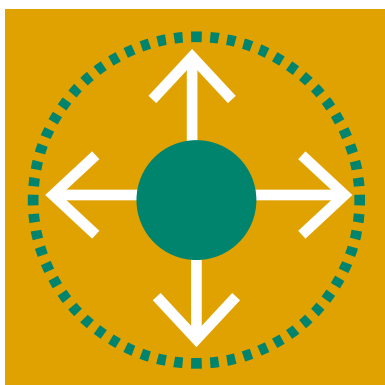
Account- en risicomanagement vormen de basis voor proactief deelnemingenbeheer. Bij het inrichten daarvan kijkt de gemeente naar impact en risico's van de deelneming. Gebruikmakend van het risico-classificatiemodel uit het beleidskader zijn de deelnemingen ingedeeld in drie klassen van impact en risico. Aan die klassen is een relatiebeheerregime gekoppeld, dat in zwaarte oploopt van 'beperkt', via 'regulier' tot 'intensief'. Hoe zwaarder het regime, des te vaker de gemeente gesprekken voert en des te zwaarder de interne afspraken zijn voor sturing en organisatie.

De gesprekken met de deelneming zijn een belangrijke informatiebron voor hoe de deelneming ervoor staat. Ontwikkelingen kunnen in die gesprekken eerder zichtbaar zijn dan in de financiële rapportages. De gemeente gebruikt de gesprekken om beter zicht te hebben op risico's. Ze hanteert in de accountgesprekken aandachtspunten, gerelateerd aan onzekerheden of risico's die de gemeente of de deelneming zelf heeft onderkend. In bijlage b staat de indeling van het regime van de deelnemingen en hun aandachtspunten.

Intensief en bijzonder beheer

De aanleiding voor intensief beheer kan de financiële situatie zijn of bijvoorbeeld de heroriëntatie op de strategische koers. Momenteel is er vanwege uiteenlopende redenen intensief beheer bij het Havenbedrijf (uitrol strategie, investeringen en kapitaalstructuur), de RET (herstel door COVID-19) en Stedin (kapitaalbehoefte door de energietransitie).

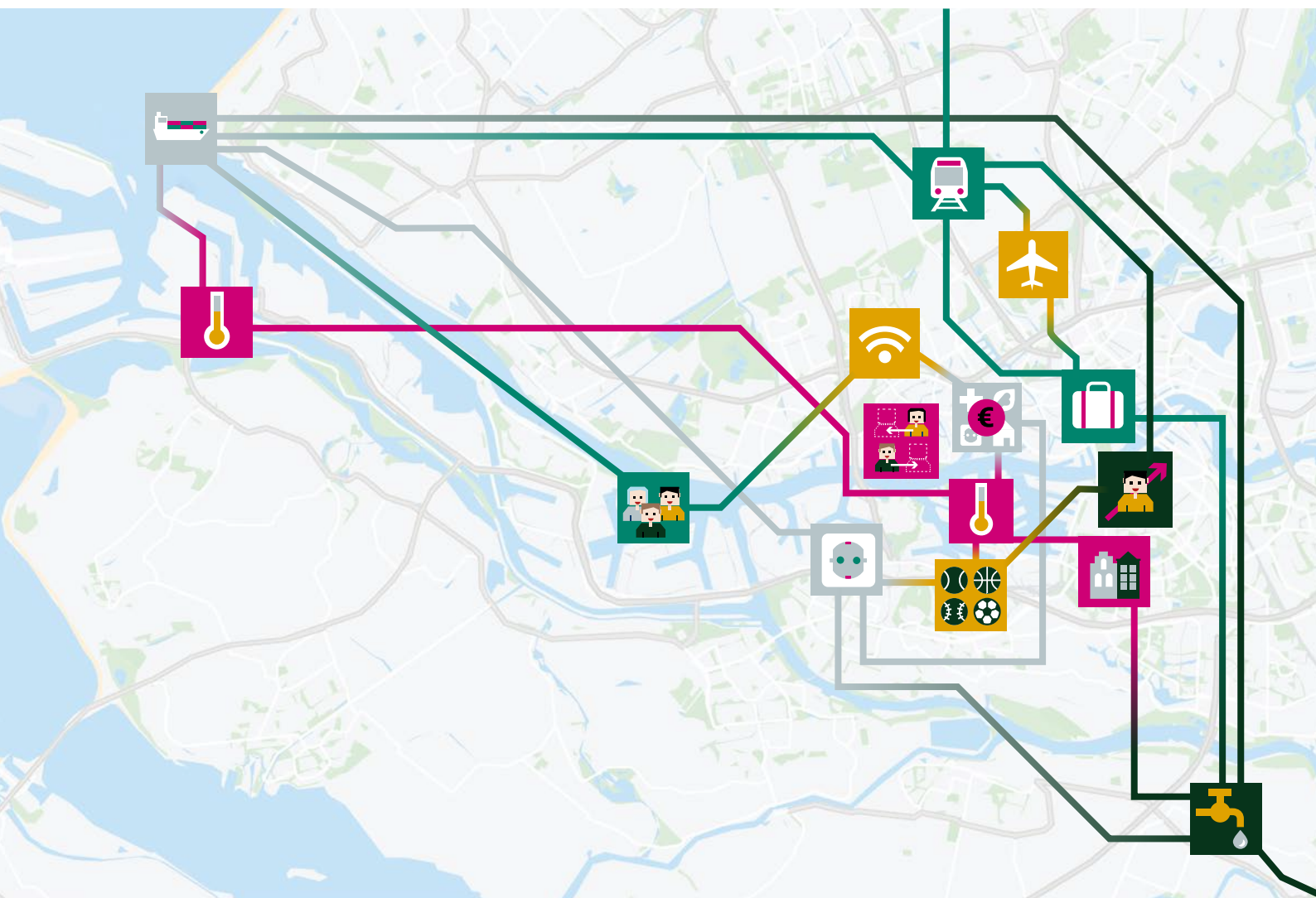
Intensief beheer betekent dat er extra capaciteit nodig is en dat intern nadere afspraken worden gemaakt over afstemming en organisatie. Dit is maatwerk. In deze gevallen is regulier beheer niet voldoende, maar is er geen sprake van een crisissituatie.

Dit is anders bij liquiditeits- of continuïteitsproblemen. Dan wordt het beheerregime verder opgeschaald naar het regime van bijzonder beheer. Daarvan is momenteel enkel sprake bij het Warmtebedrijf. De aanpak bij het

Warmtebedrijf staat model voor de generieke inrichting van bijzonder beheer en (in lichtere vorm), voor de inrichting van intensief beheer.

Verbinding.

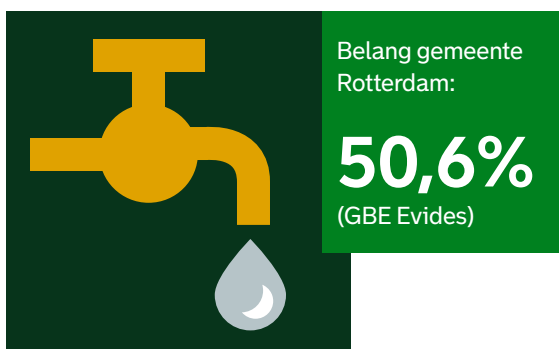
Gemeente Rotterdam zorgt samen met partners uit het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en overheden voor een duurzame, aantrekkelijke, veilige en sociale stad met een concurrerende economie. De Rotterdamse deelnemingen zijn daarin een onmisbare verbindende schakel.

2. De deelnemingen en hun betekenis voor Rotterdam.

2.1 Het jaar 2021 in vogelvlucht

Evides Waterbedrijf nv

Evides Waterbedrijf nv is een veelzijdig, innovatief waterbedrijf dat verschillende watersoorten levert uit een verscheidenheid aan bronnen. Dagelijks levert Evides drinkwater aan ongeveer 2,5 miljoen consumenten en het bedrijfsleven in Zuid-Holland, Zeeland en Brabant. Daarnaast levert het industriewaterproducten voor grote industriewaterproducten en bezit en beheert het verschillende afvalwaterzuiveringsinstallaties. Het bedrijf is voor 50 procent eigendom van Gemeenschappelijk Bezit Evides bv (GBE) en voor 50 procent van de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM, voormalig Delta nv).

Terugblik 2021: Overdracht aandelen en alliantievorming

Op 8 december 2021 droeg PZEM 50 procent van haar aandelen over aan GBE Aqua. Hiermee vult PZEM haar wens in om de aandelen in Evides via een zuivere holding te houden. De gemeente Rotterdam is 50,6 procent eigenaar van GBE en heeft dus indirect een belang van 25 procent in Evides nv. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) GBE geeft de directeur GBE mandaat de GBE-aandeelhouders te vertegenwoordigen in de AVA Evides nv. In 2021 gaf de

huidige GBE-directeur aan afscheid te nemen. Per 1 juni 2022 is Jacqueline Prins de nieuwe directeur van GBE. Op 22 december 2021 ondertekenden Evides, gemeente Rotterdam en Capelle aan den IJssel en de waterschappen Delfland, Hollandse Delta en Schieland en de Krimpenerwaard een overeenkomst voor een alliantie. Via de alliantie Waterkracht zorgen alle partijen met elkaar ervoor dat er voldoende aandacht aan het belang van water wordt gegeven. Daarnaast zorgt de alliantie dat de steden veilig en leefbaar blijven. Voor burgers en ondernemers betekent dit een zo efficiënt mogelijk aanpak van de gevolgen van extreme weersomstandigheden, verbetering van de dienstverlening en het verder beperken van overlast door werkzaamheden in de buitenruimte.

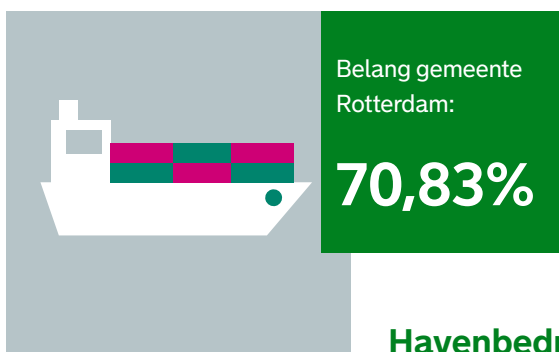
Gevolgen COVID-19

COVID-19 heeft het afgelopen jaar veel gevraagd van het aanpassingsvermogen van Evides en zijn werknemers. Toch kwam de watervoorziening niet in het geding. De behoefte aan producten en diensten van Evides is onveranderd en de stabiliteit van het bedrijf is geborgd.

Vooruitblik: meer investeringen

De komende jaren kent Evides, door toenemende drinkwatervraag, verdroging en vervuiling van oppervlaktewater een hoge investeringsdruk. Daarnaast worden investeringen gedaan voor de uitbreiding van Evides Industriewater en de uitbreiding / optimalisatie van het drinkwatersysteem. In aanvulling hierop staan investeringen gepland in een nieuw hoofdkantoor. Ook investeert Evides Waterbedrijf in ICT voor ondersteuning van cybersecurity en verdere digitalisering.

Dividend uitgekeerd in 2020: € 7.592.000		Dividend uitgekeerd in 2021: € 6.300.000	
Onderwerp	KPI	Doelstelling (2021)	Realisatie (2021)
Energietransitie/duurzaamheid	CO ₂ -uitstoot	Klimaatneutraal in 2025	137,5 kton CO ₂ eq.
Energietransitie/duurzaamheid	Barometer Duurzaam Terreinbeheer	Goud	Goud
Bedrijfseconomisch	Solvabiliteit	> 40%	42,5%
Bedrijfseconomisch	Interest coverage ratio	> 10,6	9,6
Bedrijfseconomisch	Netto winst	€ 43,1 miljoen	€ 47,9 miljoen
Bedrijfsvoering/operationeel	Leveringsonderbrekingen	< 25,0 minuten	21,8 minuten
Bedrijfsvoering/operationeel	Klanttevredenheid	> 8,0	8,2
Bedrijfsvoering/operationeel	Hergebruik reststoffen	100%	100%

De haven van Rotterdam is verreweg de grootste zeehaven van Europa. Doelstelling van het Havenbedrijf Rotterdam nv (HbR) is het (doen) uitoefenen van het havenbedrijf en in dat kader de positie van het Rotterdamse haven- en industriecomplex in Europees perspectief te versterken. Onderdeel hiervan zijn de bevordering van een effectieve, veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer, het zorgdragen voor nautische en maritieme orde en veiligheid en het optreden als bevoegde havenautoriteit in het havengebied. Daarnaast focust HbR op de ontwikkeling, aanleg, beheer en exploitatie van het haven- en industriegebied in Rotterdam. Daarbij is het Havenbedrijf ook een belangrijke facilitator voor de energietransitie in de haven en de duurzaamheidsambities van de stad.

Terugblik 2021: financieel goed jaar, meer urgentie nodig ten aanzien van duurzaamheid

Financieel en operationeel heeft het Havenbedrijf in 2021 een goed jaar gedraaid. De nettowinst was hoger dan voorspeld en ook de overslagcijfers waren hoog. De doelstelling ten aanzien van CO₂-reductie in het Haven Industrieel Complex is in 2021 niet gehaald.

Het Leuiepaviljoen opende 16 juli 2021 zijn deuren voor publiek en bestaat uit een Haveninformatiepunt van het Havenbedrijf Rotterdam, twee horecagelegenheden en openbare werkplaatsen van het Maritiem Museum. Het paviljoen zorgt voor meer verbinding tussen de stad en de haven. Het bezoekerscentrum Port Pavilion van het Havenbedrijf Rotterdam maakt onderdeel uit van het Leuiepaviljoen. Op 8 november 2021 sloot ProRail het Theemswegtracé in de haven van Rotterdam succesvol op de bestaande Havenspoorlijn aan. De eerste goederentrein reed over het vier kilometer lange gloednieuwe spoor.

Het HbR heeft de afgelopen jaren gebouwd aan de CER, de autonome weg op de Maasvlakte waarover containers kunnen worden vervoerd. In 2021 heeft HbR omwille van de financiële haalbaarheid de keuze gemaakt om

dit met bemand in plaats onbemand vervoer te gaan doen. Verder stond 2021 in het teken van het verder voorbereiden van het project Porthos, ofwel de beoogde CO₂-afvang van bedrijven in het HIC en het opslaan ervan in lege gasvelden op de Noordzee.

Gevolgen COVID-19 en oorlog in Oekraïne

Ook dit tweede coronajaar ging de dienstverlening van de divisie Havenmeester onverminderd door en bleef de haven goed bereikbaar en veilig. Uiteindelijk had de coronapandemie slechts beperkte invloed op de haven en de overslag in 2021. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de Europese sancties tegen Rusland stijgt de aanvoer van zowel LNG als kolen zeer sterk, als alternatief voor Russisch gas. De containertransport van en naar Rusland is stilgevallen.

Vooruitblik: focus op versnellen energietransitie en verduurzaming

De stikstofcrisis vertraagt de energietransitie. Ook onvoldoende juist geschoold personeel zorgt voor vertraging. Om de duurzaamheidsambities te behalen, moeten Havenbedrijf en overheid scherpere keuzes maken. Waterstof gaat een belangrijke rol spelen in het energiesysteem van de toekomst. De haven van Rotterdam kan samen met het cluster van bedrijven dat hier actief is en exporterende landen, Noordwest-Europa in 2030 voorzien van minstens 4,6 miljoen ton waterstof. Als versneller van duurzaamheid in de haven streeft het Havenbedrijf naar een CO₂-reductie van 49 procent ten opzichte van 2019 in 2030. De organisatie anticipeert op een aanscherping in lijn met 'Fit for 55'. Dit is het pakket aan klimaatmaatregelen van de Europese Commissie, waarmee Europa moet gaan voldoen aan de doelstelling van 55 procent minder CO₂-uitstoot in 2030 dan in 1990. Het Havenbedrijf geeft hieraan vorm met een breed portfolio aan energietransitie-projecten die de haven in staat stelt om op weg te gaan naar CO₂-neutraliteit in 2050.

Dividend uitgekeerd
in 2020:

€ 69.741.000

Dividend uitgekeerd
in 2021:

€ 78.709.000

Onderwerp	KPI	Doelstelling voor 2021	Realisatie in 2021
Energietransitie/duurzaamheid	% verandering t.o.v. 1990 in de CO ₂ -uitstoot in het HIC	+5,8%	+14%
Energietransitie/duurzaamheid	CO ₂ -uitstoot HbR in kton (scope 1, 2, 3)	Hbr stelt nieuwe doelen vast in 2022 o.b.v. science based targeting	2,8
Energietransitie/duurzaamheid	Opwekkingscapaciteit wind-energie in de haven in MW	300 MW	216 MW
Bedrijfseconomisch	Solvabiliteit	> 40%	69%
Bedrijfseconomisch	Interest coverage ratio	> 1,5	6,3
Bedrijfseconomisch	Netto winst	195,3 miljoen	€ 247,2 miljoen
Bedrijfsvoering/operationeel	Kwaliteit haveninfrastructuur	> 7	9,5
Bedrijfsvoering/operationeel	Klanttevredenheid	≥ 7,4	7,3
Veiligheid	Safety & Environmental Index (SEI)	> 7,50	7,36
Economische vitaliteit	Marktaandeel HLH	36,7% in 2024	37,4%

Rotterdamse Elektrische Tram nv en RET Infrastructuur bv (RET)

RET verzorgt een groot deel van het openbaar vervoer in Rotterdam en de regio (metro, bus, en tram). RET doet dit in opdracht van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH). Deze treedt als inhoudelijk opdrachtgever en concessieverlener op en wijst de exploitatiesubsidie toe (Brede Doeluitkering verkeer en vervoer, BDU). De Metropoolregio is tevens medeaandeelhouder in RET nv: zij bezit een 'golden share'. De railinfrastructuur is ondergebracht in RET Infrastructuur bv, met de gemeente als 100 procent aandeelhouder. RET Railgebonden voertuigen bv is eigenaar van alle metro's en trams en een 100 procent dochter van RET Infrastructuur bv.

Terugblik: uitval metroritten

In september en oktober 2021 kreeg de RET te maken met uitval van metroritten. Dit kwam door leveringsproblemen en een krappe personeelsbezetting. Daardoor reed de RET ruim een maand met een versoberde metro-dienstregeling.

De MRDH heeft in maart 2021 het transitieprogramma OV vastgesteld. Het programma biedt het hoofd aan de enorme financiële opgave waarvoor het openbaar vervoer door de coronacrisis staat. Dit is aanvullend op een beschikbaarheidsvergoeding van het Rijk. Het transitieplan bevat maatregelen voor de RET op het gebied van de dienstregeling, sociale veiligheid en de bedrijfsvoering.

Gevolgen COVID-19

Het advies om zoveel mogelijk thuis te werken en alleen als dat nodig was van het openbaar vervoer gebruik te maken, had veel impact op de RET. Dit is nog steeds te zien aan het aantal reizigers. Door de pandemie moest de RET haar focus verschuiven van groei, uitbreiding en innovatie naar behoud, afschalen, terugwinnen van reizigers en besparen. Om kosten te besparen, nam de RET in 2021 vervoerskundige maatregelen en zette zij

minder in op sociale veiligheid. De RET heeft een groot deel van de gedeelde kosten door de lage reizigers aantallen opgevangen met de door het Rijk verstrekte OV-beschikbaarheidsvergoeding. Deze loopt in ieder geval tot eind 2022 door.

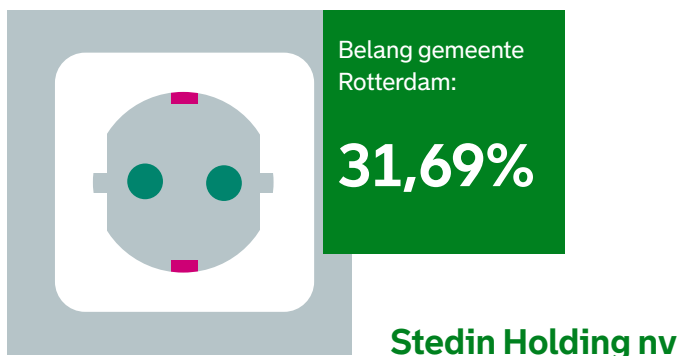
Vooruitblik: financieel zware jaren

Ook 2022 wordt een zwaar jaar voor de RET. Voor de jaren erna is de verwachting dat het reizigersniveau nog zal achterblijven ten opzichte van de groei die oorspronkelijk was voorzien. Voor 2023 en verder staat het OV in Rotterdam voor grote (financiële) uitdagingen. Reizigersaantallen zijn dan nog niet terug op het pré coronaniveau, maar het Rijk is wel van plan per 2023 de Beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV) te stoppen. De RET is samen met de MRDH en gemeente Rotterdam in gesprek over welke opties mogelijk zijn om het OV zo goed mogelijk beschikbaar te houden en de continuïteit van de RET te borgen.

De RET zet de komende jaren op duurzaamheid in. Ze wil in 2030 klimaatneutraal vervoer kunnen leveren en in 2040 volledig energieneutraal en circulair kunnen bouwen.

Dividend uitgekeerd in 2020: € 0		
Dividend uitgekeerd in 2021: € 0		
Kerncijfers	2020	2021
Reizigerskilometers tram	72	80
Reizigerskilometers metro	361	381
Reizigerskilometers bus	70	72
Incidenten jegens personen	505	456
Klanttevredenheid	8,0	7,9
Verstoringen (cumulatief Verbetering t.o.v. 2013)	-1,9	14,1
Groei eigen vermogen	-11,4 miljoen	+1,2 miljoen
CO ₂ -uitstoot (in kg)	22,2 miljoen	21,3 miljoen

Klanttevredenheid 7,9

Stedin is een van de drie grote regionale netbeheerders in Nederland. Stedin beheert en onderhoudt de energienetten in een groot deel van de Randstad, Utrecht en Zeeland en deels ook in Friesland en Noord-Holland. De belangrijkste taak van Stedin is de aanleg, het beheer en het onderhoud van de distributienetwerken van elektriciteit en gas. Stedin Groep concentreert zich op alle activiteiten die daarmee samenhangen. Daarmee faciliteert het bedrijf de energietransitie en alternatieve energiedragers, onder meer door het aansluiten van laadpalen, wind en zonneparken, investeringen in stoomnetwerken en pilots rondom waterstof. Ruim 2,2 miljoen particuliere en zakelijke klanten rekenen op Stedin Groep voor hun energievoorziening.

Terugblik: minder lange storingen

Voor Stedin is de uitvalduur van gas en elektriciteit een belangrijke indicator voor haar prestaties. In 2021 hadden klanten gemiddeld 19 minuten geen elektriciteit. Dit is een verbetering ten opzichte van 2020 (26 minuten), 2 minuten boven de interne doelstelling en onder het Nederlands gemiddelde van 21 minuten. Het niet behalen van de interne doelstelling is geheel te wijten aan een storing in de gemeente Stichtse Vecht en twee storingen in Rotterdam en Den Haag. Voor gas is de uitvalduur in 2021 29 seconden. Stedin's target was 60 seconden. Dit is een lichte verslechtering ten opzichte van 2020 (26 seconden), maar ligt wel ruim onder het Nederlandse gemiddelde van 48 seconden. Een andere belangrijke pijler binnen Stedin's strategie is de 'Energietransitie mogelijk maken'. Ook op dit gebied bereikte Stedin in 2021 diverse resultaten. Zo was in 2021 inmiddels 90 procent van de aangevraagde aansluitingen voor nieuwbouwwoningen in Stedin's verzorgingsgebied aardgasvrij (2020: 89 procent). Het aantal gasverwijderingen voor verduurzaming bedroeg 12.484 (2020: 4.448).

Stedin Groep wil de energietransitie verder versnellen door te kijken naar verduurzaming van de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving binnen haar verzorgingsgebied. Voor het aardgasvrij maken van de

gebouwde omgeving is collectieve duurzame verwarming, naast elektrificatie, een alternatief. NetVerder bv (werkzaam in het 'niet gereguleerde' segment) is daarom in 2021 vanuit publiek belang doorgegaan met de ontwikkeling van een portfolio van collectieve warmtenetprojecten. De investeringen over 2021 bedragen 687 miljoen euro (2020: 620 miljoen euro). Qua duurzame mobiliteit zijn in 2021 2.791 kleinverbruikaansluitingen voor elektrisch rijden gerealiseerd (2020: 2.012). Voor de verdere digitalisering en het slimmer maken van de energie-infrastructuur is de plaatsing van de Slimme Meters een belangrijk onderdeel. In 2021 heeft Stedin bijna 110.000 Slimme Meters geplaatst en is bijna 90 procent van het totaal aantal te plaatsen Slimme Meters gerealiseerd. Sinds 2021 monitort Stedin ook hoeveel duurzame opwek- en productiecapaciteit zij aansluit. In 2021 was dit 600 MW voor zonne-energie en 69 MW voor windenergie.

Gevolgen COVID-19

COVID-19 had beperkt impact op Stedin en haar activiteiten; zo was er vaker sprake van uitval van medewerkers en van onderaannemers. Desalniettemin investeerde Stedin in 2021 meer dan in 2020.

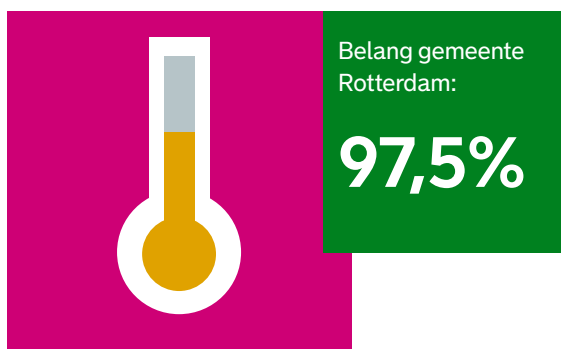
Vooruitblik: investeringen en nieuwe Warmtewet

Vorig jaar hebben de 44 aandeelhouders de vermogenspositie van Stedin versterkt met een kapitaalbijdrage van 200 miljoen euro. Stedin's kapitaalbehoefte voor de lange termijn (2030) komt uit op 1,75 miljard euro. Hiermee wil Stedin invulling geven aan haar investeringsprogramma om de energienetten zowel qua kwaliteit als capaciteit geschikt te houden in de komende jaren van de energietransitie. Stedin voert met zowel het Rijk als provincies en gemeenten gesprekken over de mate van interesse, financiële mogelijkheden en via wat voor soort financieel instrument (eigen vermogen, garanties of converteerbare leningen) het vermogen van Stedin kan worden versterkt. Naar verwachting komt de Minister van Klimaat en Energie in 2022 met de vernieuwde Warmtewet. Hierdoor wordt mogelijk de publieke taak van regionale netbeheerders uitgebreid

met het onafhankelijk beheer van warmtenetten. Over de implicaties voor Stedin treden de vennootschap en de aandeelhouders in gesprek.

Dividend uitgekeerd in 2020:	€ 16.476.016
Dividend uitgekeerd in 2021:	€ 6.521.100

KPI	Doelstelling (2021)	Realisatie (2021)
Doorlooptijd aansluitketen binnen 18 weken of wensdatum klant	90,0%	90,3%
Klantgemak/ongemak	Gemak: ≥ 75% Ongemak < 15%	Gemak: 75% Ongemak: 14%
Solvabiliteit	> 40,0%	45,6%
FFO/net debt	≥ 12,0%	11,3%
Nettowinst	-	€ 21 miljoen
Maximale uitvalsduur elektriciteit	21 minuten	19 minuten
Maximale uitvalsduur gas	60 seconden	29 seconden

Warmtebedrijf Holding bv (WBR)

Warmtebedrijf Rotterdam transporteert warmte uit de Rotterdamse haven naar Rotterdam. Daar wordt de warmte duurzaam ingezet, bijvoorbeeld als bron voor stadsverwarming. Dit draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de gemeente Rotterdam.

In het najaar 2021 besloot de gemeente Rotterdam geen additionele financiering meer beschikbaar te stellen voor WBR om deel te nemen aan de WLQ+. Hierdoor zijn de gemeente Rotterdam en medeaandeelhouder provincie Zuid-Holland in gesprek over de toekomst van WBR. Er zijn gesprekken tussen de partijen over mogelijke verkoop, wat dat qua financiële afhandeling zou inhouden en hoe bij zulke transactie ook de publieke belangen geborgd blijven. Hiervoor hebben de aandeelhouders gemeente Rotterdam (97,5 procent) en provincie Zuid-Holland (2,5 procent) goedkeuring gegeven.

In het najaar 2021 heeft de gemeente Rotterdam besloten om geen additionele financiering beschikbaar te stellen voor WbR om deel te nemen aan de WLQ+. Hierdoor zijn gesprekken over de toekomst van WbR, zijnde bijvoorbeeld een herstructurering of een verkoop van het bedrijf. In 2022 hebben de aandeelhouders van WbR, zijnde gemeente Rotterdam en provincie Zuid-Holland, besloten om over te gaan tot een verkoopscenario van het WbR.

Zolang de verkoop van het WBR nog niet definitief is, zijn er geen blijvende afspraken mogelijk over de aanleg van een warmtenet in de gebiedsaanpakken. Het werk ligt echter niet stil. Voorbereidingen op bijvoorbeeld het gebied van planning, technische uitwerking en voorlichting aan bewoners gaan gewoon door. Alle betrokken partijen werken hard om vertraging zo veel mogelijk te beperken, maar in een aantal gebieden is vertraging van de realisatie van het warmtenet niet meer uit te sluiten.

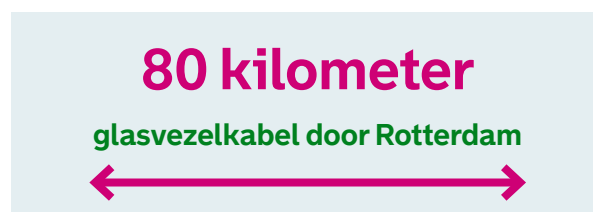
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv

Glazen Maas Infrastructuur en Glazen Maas Exploitatie zijn voortgekomen uit het programma Glazen Maas. Een initiatief om digitale innovatie in de regio Rotterdam te versnellen. Glazen Maas Infrastructuur is eigenaar van een ring van 80 kilometer glasvezelkabel, die het bedrijf ter beschikking stelt aan Glazen Maas Exploitatie. Overigens besteedt Glazen Maas Exploitatie de exploitatie uit aan een derde partij. De Glazen Maas vennootschappen zijn voor 100 procent eigendom van de gemeente Rotterdam. Beide vennootschappen hebben geen dochtervennootschappen.

In november 2021 heeft het college besloten om een strategie data-infrastructuur op te stellen en dat gemeentelijk aandeelhouderschap in zowel Glazen Maas Infrastructuur als Glazen Maas Exploitatie niet noodzakelijk is voor publiek belang. Tegelijkertijd heeft het college de opdracht gegeven tot het beëindigen van de deelneming glazen Maas langs de stappen:

- Identificeren strategische delen glasvezel-infrastructuur, die van belang zijn voor de gemeente Rotterdam. Als onderdelen van belang zijn voor publieke toepassingen worden zij behouden.
- Zorgdragen dat de onder a) geïdentificeerde onderdelen een duurzame bestemming krijgen binnen of buiten de gemeente.
- Hierna het verkooptraject van de Glazen Maas opstarten.

In 2022 wordt deze opdracht uitgevoerd.

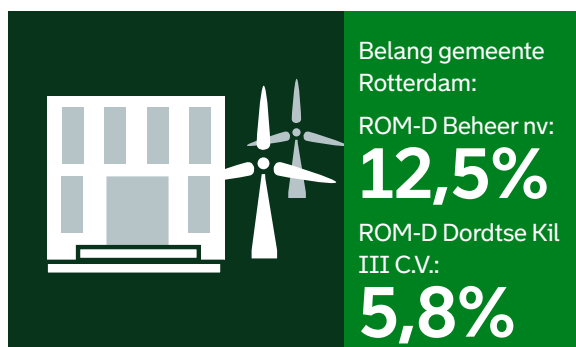

Multidiensten Rotterdam bv (MDR)

Multidiensten Rotterdam bv (MDR) is een besloten vennootschap waar de gemeente voor 100 procent aandeelhouder van is, met een dochtermaatschappij RO!Entree bv.

Call-agents werkten in 2021 in bijna alle gevallen vanuit huis. Hierdoor had de coronacrisis en het (verplicht) thuiswerken geen wezenlijke impact op de bedrijfsvoering of financiële resultaten van MDR.

In 2021 is met de 'Koerswijziging Ro!Entree – een toekomstgerichte organisatie' de groei ingezet naar een professioneel klantcontactcentrum met een anders samengesteld personeelsbestand op zowel klantcontact- als bedrijfsvoeringstaken. Het doel is om de eerstelijnsdienstverlening te versterken, te verbreden en de kanalen meer te integreren (omnichannel). In 2021 wordt naast de invoering van deze koerswijziging onderzocht of de huidige organisatiestructuur met een gemeentelijke deelneming nog steeds passend is.

ROM-D

De ROM-D houdt zich bezig met het ontwikkelen van bedrijventerreinen in de regio Drechtsteden. In 2021 werd voor 8,2 miljoen euro aan gronden verkocht (2020: 1,1 miljoen euro). De totale kosten bedroegen in 2021 1,5 miljoen euro. De grootste kostenpost bestond uit het bouw- en woonrijp maken van de gronden (1 miljoen euro). Van de totale grondoppervlakte van 47 hectare was eind 2021 35 hectare verkocht en inclusief reserveringen is nog 11,7 hectare beschikbaar voor uitgifte aan bedrijven.

Een mogelijke uitkoop van de gemeente Rotterdam blijft onderwerp van bespreking met de andere vennoten. ROM-D continueert in 2022 haar inspanningen om de 11 hectare aan resterende gronden uit te geven. Voor 2022 staan ongeveer 2,7 miljoen euro aan kosten en ongeveer 17,8 miljoen euro aan grondopbrengsten gepland. Een groot deel van de kosten heeft betrekking op het bouwrijp maken het bouwrijp maken.

Dividend uitgekeerd in 2020:

€ 0

Dividend uitgekeerd in 2021:

€ 0

Royal Schiphol Group nv (hierna: RSG) is exploitant en (mede-)eigenaar van luchthavens in Nederland (Schiphol, Eindhoven, Rotterdam, Lelystad) en het buitenland (onder meer Parijs, Brisbane, Hobart). De luchthavens richten zich op het vervoer van reizigers en goederen.

De COVID-19-pandemie had een grote invloed op de luchtvaartsector en daarmee ook op de RSG. RSG verwacht verder herstel in 2022, maar dat het passagiersniveau van 2019 pas in 2024 is hersteld. In de meivakantie 2022 zijn problemen ontstaan voor reizigers door personeelstekorten, het grote aantal vluchten en ziekteverzuim. De aandeelhouders houden dit voor de rest van het jaar in de gaten en er zal een evaluatie plaatsvinden om de problemen in de toekomst te verminderen.

Terugblik: vooruitgang op innovatie en duurzaamheid
In 2021 boekte Rotterdam The Hague Airport (RTHA) aanzienlijke vooruitgang op het vlak van innovatie en duurzaamheid. De luchthaven begon samen met partners met de aanleg van een nieuw zonnepark (7,7 hectare, 14 GWh groene stroom, vergelijkbaar met het energieverbruik van ongeveer 5.100 huishoudens). Mede dankzij dit park behaalde de luchthaven in 2021 niveau 4+ in de ACI Airport Carbon Accreditation. RTHA is de vijfde luchthaven ter wereld die dit niveau heeft behaald, en de tweede in Europa. De RSG heeft als doel om met haar vier Nederlandse luchthavens in 2030 op 'zero-emissie' te zitten.

Vooruitblik: nieuwe afspraken over hinder en gebruik

Aandachtspunt is het lopende participatieproject voor een nieuw luchthavenbesluit voor Rotterdam The Hague Airport. Dit moet resulteren in nieuwe afspraken over de kaders voor hinder en gebruik van de luchthaven. De gemeente heeft t.a.v. Luchthaven Schiphol diverse investeringsprojecten goedgekeurd, waaronder de bouw van een nieuwe taxibaan en een nieuwe pier. De gemeente let erop dat dergelijke investeringen binnen budget blijven en tijdig worden gerealiseerd.

Dividend uitgekeerd in 2020: **€ 0**

Dividend uitgekeerd in 2021: **€ 0**

Voor voor RSG zijn t.a.v. RTHA het vorige beleidskader de volgende KPI's geformuleerd:

Scores	2020	2021
Aantal vliegtuigbewegingen	5.314	6.355
Passagiers	0,5 miljoen	0,76 miljoen

Sportbedrijf Rotterdam bv

Sportbedrijf Rotterdam exploiteert, onderhoudt en ondersteunt sportlocaties door heel Rotterdam. Van gymzalen en sporthallen tot atletiekbanen, hockeyvelden en zwembaden. Verder zorgt het voor sportprogrammering, in accommodaties, op scholen en op Cruijff- en Krajicekcourts.

COVID-19 had een grote invloed op het Sportbedrijf. Veel locaties moesten sluiten of konden enkel in aangepaste vorm open. Ook veel evenementen konden in 2021 niet doorgaan. Dit had ook financiële negatieve gevolgen. De locaties Sporthal Schutterveld en Sportzaal Mercatus van het Sportbedrijf werden in 2021 gebruikt als vaccinatielocaties. De inrichting gebeurde in samenwerking met de GGD. Door subsidies van het Rijk en de gemeente heeft het Sportbedrijf 2021 financieel goed kunnen doorstaan. Ook in 2022 is er sprake van omzetverlies en compensatie door aanvullende

subsidiemogelijkheden. Verenigingen en sportaanbieders zijn door de coronamaatregelen geconfronteerd met forse opzeggingen. Er zijn inmiddels subsidie-regelingen aangekondigd als tegemoetkoming voor de omzeterderving uit de eerste periode 2022.

Ondanks corona heeft het sportbedrijf weer mooie stappen gezet in 2021. Zo zijn veel sportaccommodaties aantrekkelijker gemaakt voor de Rotterdammer en is het gelukt om nieuwe doelgroepen te bereiken. En dat is ook gelukt in 2021. Daarnaast investeerde het Sportbedrijf stevig in de groei en ontwikkeling van haar mensen.

Het Sportbedrijf heeft een goede solvabiliteit en liquiditeit. Er wordt echter rekening gehouden met de risico's rondom de volatiele energieprijzen. Daarnaast is het verzuim en inzet flexibele arbeidskrachten een aandachtspunt.

Dividend uitgekeerd in 2020:		€ 152.000	Dividend uitgekeerd in 2021:		€ 152.000
Onderwerp	KPI	Doelstelling (2021)	Realisatie (2021)		
Beleidsinhoudelijk	Aandeel Rotterdammers dat wekelijks sport	-	62%		
	Klanttevredenheid	7,2	-		
	Deelname schoolsport 010	80%	84%		
	Aantal side eventprogramma's	20	26		
Bedrijfsvoering	Medewerkerstevredenheid	-	7,4		
	Solvabiliteit	-	47,8%		
	% inkomsten derden	-	15,8%		
	Vermindering CO ₂ -uitstoot bedrijfsvoering	-23%	-25%		
Vastgoed/exploitatie	Aantal zwembadbezoeken	1.225.000	896.883		
	Aantal buitensportaccommodaties	81	81		

SSC Flex bv

SSC Flex bv levert personeel voor de corona-organisatie van de GGD in het Rijnmondgebied. Daarnaast heeft het gymleraren, medewerkers ouderbetrokkenheid, peuter-consulenten en medewerkers in sociale werkbedrijven in dienst.

De coronacrisis had een positief effect op deze vennootschap, omdat er toen veel personeel is aangenomen. Hierdoor behaalde deze vennootschap goede financiële resultaten, steeg de omzet en daarmee het dividend.

Voor 2022 wordt een omzetsdaling verwacht vanwege de verdere verkleining van de GGD-organisatie.

Dividend uitgekeerd in 2020:	€ 978.000
Dividend uitgekeerd in 2021:	€ 2.972.000

Stadsherstel Historisch Rotterdam

De naamloze vennootschap Stadsherstel met vastgoed in Rotterdam zorgt voor de instandhouding van historisch erfgoed. Daarmee draagt Stadsherstel bij aan een aantrekkelijke stad en een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven.

Stadsherstel ondervond ook in 2021 de gevolgen van de COVID-19-pandemie. Verschillende huurders, zoals horecagelegenheden, een hotel en een museum, moesten tijdelijk hun deuren sluiten en maakten met Stadsherstel afspraken over uitstel en/of afstel van huurbetalingen. Om dit financieel te kunnen opvangen, maakte Stadsherstel bij haar financiers gebruik van speciale regelingen.

Stadsherstel heeft voortdurend enkele grotere restauraties en/of ontwikkelingsprojecten om handen. Het grootste project is op dit moment de herontwikkeling van de voormalige Heineken-brouwerij in Crooswijk.

Dividend uitgekeerd in 2020:			€ 0
Dividend uitgekeerd in 2021:			€ 0
KPI	Doelstelling (2021)	Realisatie (2021)	
Behoud erkenning professionele organisatie monumentenbehoud (POM)	Behoud status	Status is behouden	
Solvabiliteit	> 50%	63%	

Fondsen

Fonds-
omvang: **€ 100 miljoen**

Energietransitiefonds bv

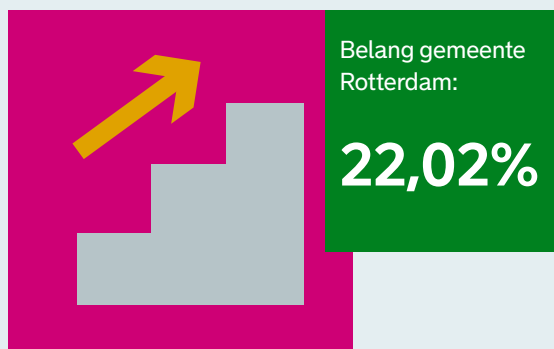
De gemeente Rotterdam heeft dit fonds eind 2020 opgericht. Het bevat 100 miljoen euro om 'revolverend' te investeren in bedrijven die zich op energietransitie en circulariteit richten. In 2021 deed het fonds zijn eerste investering. Het investeerde samen met Invest-NL in Umincorp dat een nieuwe plastic recyclingsfabriek in Rotterdam gaat bouwen.

Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)

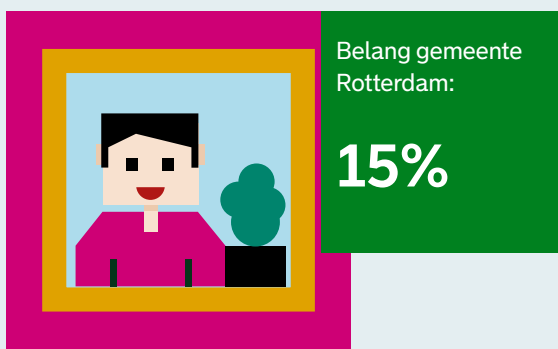
Dit investeringsfonds is in 2010 opgericht en neemt deel in jonge, innovatieve bedrijven in de cleantech-sector. Het fonds bevindt zich in de exit-fase, waarbij het de deelnemingen weer verkoopt. De timing hiervan hangt af van marktkansen en is niet exact te voorspellen.

Het fonds is onder meer aandeelhouder in Dutch Rainmaker. Dit bedrijf maakt windmolens die water produceren uit lucht(vochtigheid), zelfs in woestijnklimaat. Deze worden in Rotterdam (MerweVierhavens) gemaakt. In 2021 is extra financiering verstrekt aan Dutch Rainmaker.

COVID-19 heeft enige impact gehad op ICFII. Er is achterstand ontstaan bij de rentebetalingen op een verstrekte lening. Enkele ondernemingen hadden omzetverlies. Niettemin was het niet nodig de deelnemingen af te waarderen.

Fonds-
omvang: **circa € 13 miljoen**

Icos Capital Fund III cv

ICFIII is een investeringsfonds dat zich richt op groeiende cleantech bedrijven (scale-ups). Verschillende participaties liepen door de COVID-19-maatregelen vertraging in research & development of omzetontwikkeling op. Het fonds heeft meerdere investeringen en vervolginvesteringen gedaan.

Fonds-omvang: **€ 4 miljoen**

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter bv (IQ)

InnovationQuarter is een besloten vennootschap met dertien aandeelhouders. Daarvan zijn het ministerie van Economische Zaken en de provincie Zuid-Holland de grootste. IQ is op haar beurt de houdstermaatschappij van Participatiemaatschappij InnovationQuarter bv (IQ Capital). De ontwikkelingsmaatschappij ontplooit activiteiten voor acquisitie en economische ontwikkeling. Het participatiebedrijf stimuleert de innovatie door kapitaal en leningen te verstrekken aan startende en snelgroeiende ondernemingen die zich bezighouden met technologische vernieuwing. Het stimuleert zo de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en versterkt hiermee de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland. De gemeente Rotterdam wil met haar belang in IQ de regionale economie stimuleren, in het bijzonder gericht op het gebied van innovatie.

In maart 2021 is de Groeiagenda Zuid-Holland gelanceerd. Dit is de gezamenlijke actie- en investeringsagenda op basis waarvan de regionale sleutelspelers samen de Zuid-Hollandse economie willen vernieuwen, versterken en verduurzamen. Medio 2021 heeft IQ sinds de start in 2014 geïnvesteerd in honderd innovatieve bedrijven in de regio.

Fonds-omvang: **circa € 126 miljoen**

In 2021 zijn nog nieuwe investeringen vanuit de corona-overbruggingsleningen gedaan. Daarmee zijn 23 bedrijven geholpen. Nu de maatregelen aflopen, voorspellen verschillende analisten een faillissementsgolf in 2022 en de jaren daarna. Bovendien waren de afgelopen jaren veel bedrijven genoodzaakt hun buffers aan te wenden en aanvullende leningen aan te gaan. Die schulden moeten de komende jaren worden afbetaald en dat maakt ondernemers extra kwetsbaar. Verder hebben in 2021 twee leden afscheid genomen van de raad van commissarissen.

De jaarlijkse bijdrage die IQ vanuit de verschillende deelnemers ontvangen, is niet meer voldoende om de gemaakte kosten te dekken. Hierover loopt een gesprek tussen IQ en de deelnemers. In 2022 volgt een besluitvorming hierover.

Fonds-omvang: **circa € 21 miljoen**

Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)

Het stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE) is een commanditaire vennootschap met het Rijk en de gemeente Rotterdam als commanditaire vennoten en de stichting SOFIE als beherend vennoot. SVn voert het fondsmanagement uit en is benoemd als enig statutair bestuurder van Stichting SOFIE.

In eerste instantie zorgde het voor "Duurzame gebiedsontwikkeling van het Stadshavensgebied in het kader van de opgestelde structuurvisie". Inmiddels is de geografische reikwijdte van het fonds verruimd. Het gebied van Nationaal Programma Rotterdam Zuid is erbij gehaald sinds bijstorting van nieuwe middelen (en thema's) van Kansen voor West 2 en energieprojecten in de gehele provincie Zuid-Holland. Het zijn projecten die bijdragen aan de bundeling van warmtevraag en projecten in het Stadshavensgebied. En projecten op Rotterdam- Zuid die bijdragen aan de verbetering van het leefklimaat, de toename van werkgelegenheid en het creëren van goede vestigingsfactoren om (vernieuwende) bedrijvigheid aan te trekken of te houden.

Swanbridge Capital bv

Swanbridge is een besloten vennootschap met vier aandeelhouders: Van Herk Ventures bv (37,04 procent), Erasmus MC Holding bv (37,04 procent), gemeente Rotterdam (24,69 procent), en de fondsmanager, dhr. Chahal (1,23 procent). De aandeelhouders brachten gezamenlijk ongeveer 4 miljoen euro in. Daarnaast kreeg het fonds in 2021 een SEED-lening van 2,5 miljoen van de RvO. Swanbridge kan risicodragend kapitaal verstrekken voor het uitvoeren van zogenoemde 'proof-of-concept-experimenten'.

Bij de oprichting van het fonds is de investeringsperiode vastgesteld op 5 jaar (1 nov 2016 - 1 nov 2021), met als optie een verlenging van een half jaar. Het fondsmanagement wil van deze verlenging gebruik maken en ziet nog kansen voor additionele investeringen. De einddatum van het fonds schuift hierdoor niet op. Deze blijft staan op twaalf jaar na de start van het fonds; in 2028.

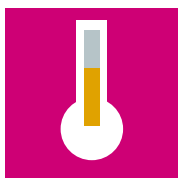
Fonds-omvang: **circa € 7 miljoen**

2.2. Ontwikkelingen in de portefeuille

Oud en nieuw

De gemeente had in 2021 aandelen in 24 vennootschappen ("deelnemingen") en kent daarmee in totaal 38 verbonden partijen. De gemeentelijke aandelenportefeuille is historisch gegroeid en is dynamisch. Er komen van tijd tot tijd deelnemingen bij. En als blijkt dat er niet langer een publiek belang aanwezig is, of als het instrument 'deelneming' geen toegevoegde waarde meer heeft ten opzichte van andere instrumenten van de gemeente kan worden besloten de deelneming af te stoten.

Dit is in 2021 (of in sommige van de hierna genoemde deelnemingen al eerder) voor een aantal deelnemingen gebeurd. In 2021 zijn Beurs Rotterdam, Erasmus Biomedical en WOM vastgoed bv afgestoten. Voor het Warmtebedrijf Rotterdam, ROM-D Kil III C.V, ROM-D Drechtsteden beheer nv en Glazen Maas, Ontwikkelingsmaatschappij Rijnmond en SSC Flex is de gemeente voornemens de relatie met deze deelnemingen te beëindigen. De gemeente zal ook kijken naar haar aandeel in Stadion Feijenoord. Dit is afhankelijk van de nieuwbouw van het stadion. De stand van zaken van de afstotingsprocessen staat in bijlage d.

Warmtebedrijf Rotterdam

Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) transporteert warmte uit de Rotterdamse haven naar Rotterdam. Daar wordt de warmte duurzaam ingezet, bijvoorbeeld als bron voor stadsverwarming. Dit draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de gemeente Rotterdam. In het najaar 2021 heeft de gemeente Rotterdam besloten om geen additionele financiering beschikbaar te stellen voor WbR om deel te nemen aan de WLQ+. Hierdoor zijn gesprekken over de toekomst van WbR, zijnde bijvoorbeeld een herstructurering of een verkoop van het bedrijf. In 2022 hebben de aandeelhouders van WbR, zijnde gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland, besloten om over te gaan tot een verkoopscenario.

Er komen ook nieuwe deelnemingen bij. In 2021 is de gemeente als stille vennoot toegetreden tot de commanditaire vennootschap I COS Cleantech Fund III en zal daarmee vertegenwoordigd zijn als aandeelhouder.

ICOS Cleantech Fund 3 bv

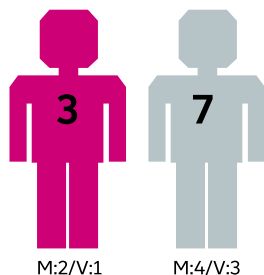
In 2021 is de gemeente in het ICOS Cleantech Fund III (ICF III) toegetreden als stille vennoot. Dit is een privaat investeringsfonds met een focus op maatschappelijk relevante sectoren, specifiek gericht op de cleantech-sector. Vanuit het fonds worden investeringen, leningen en garanties verstrekt aan groeiende cleantech-bedrijven. Anders dan veel bestaande andere fondsen richt ICF III zich nadrukkelijk op scale-ups in plaats van start-ups. Met deze focus op scale-ups én het cleantech-segment heeft ICF III een onderscheidend profiel in het Rotterdamse innovatie-ecosysteem. Tot deze deelneming besloot het college al in 2015, maar pas in 2020 is (na een addendum op de oorspronkelijke participatieovereenkomst) aan de voorwaarden voldaan die het college destijds daaraan stelde. De gemeente stort haar kapitaal- aandeel zodra er investeringen vanuit het fonds worden gedaan.

Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht

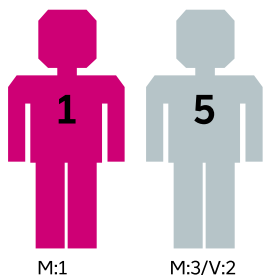
Legenda:

- Raad van bestuur en directie
- Raad van commissarissen

BNG Bank nv

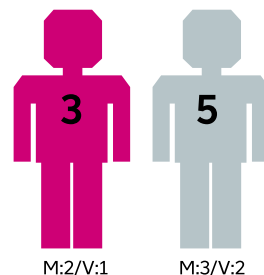
Evides Waterbedrijf nv

Glazen Maas Infrastructuur bv en Glazen Maas Exploitatie bv

Havenbedrijf Rotterdam nv

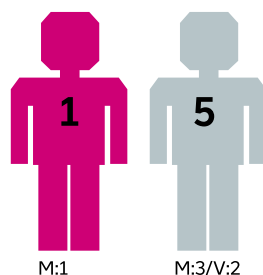
Multidiensten Rotterdam bv

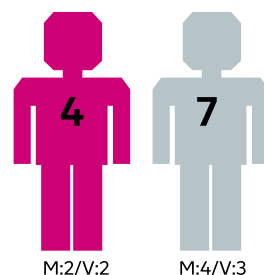
Ontwikkelingsmaatschappij Rotterdam bv

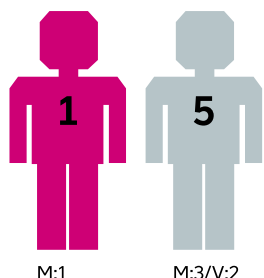
Rotterdamse Elektrische Tram nv

Royal Schiphol Group nv

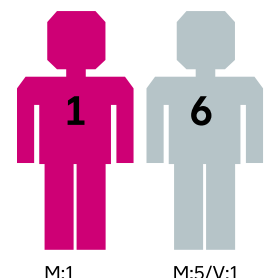
Sportbedrijf Rotterdam bv

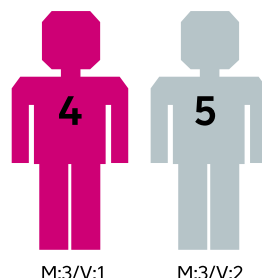
SSC Flex bv

Stadsherstel Historisch Rotterdam nv

Stedin Holding nv

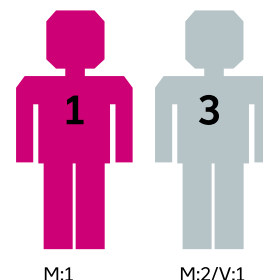
SOFIE

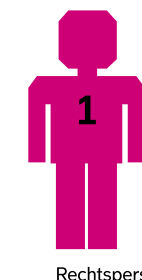
RET Infra bv

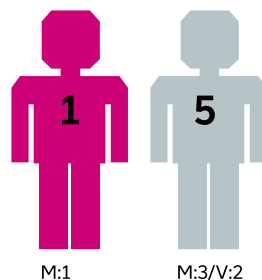
Warmtebedrijf Holding bv

Icos Cleantech Early Stage Fund II bv

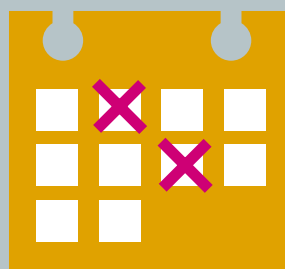
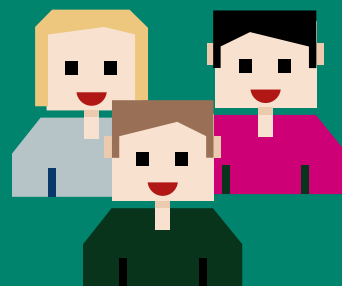
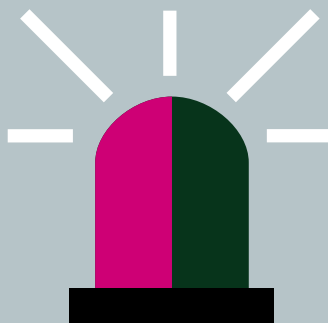
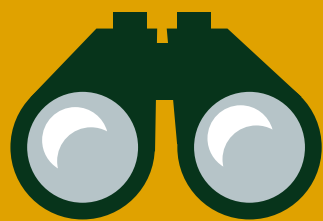

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Innovation-Quarter bv

Swanbridge Capital bv

Bijlagen.

a. Aandeelhoudersbesluiten

Door het college zijn de volgende aandeelhouderbesluiten vastgesteld

Deelnemingen

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '22 (JP) en jaarrekening 2020 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Bank Nederlandse Gemeenten	Herbenoeming van mw. M.E.R. van Elst voor een termijn van 4 jaar. Termijn loopt tot het einde van de in 2026 te houden Algemene Vergadering.	-	-	-	JR	€ 236 miljoen, waarvan € 0,7 miljoen voor gemeente Rotterdam	Ja	Statutenwijziging: a. laten vervallen van de vereiste dat de Raad van Commissarissen bestuursbesluiten tot procuratie- en volmachtverlening moet goedkeuren (artikel 10, lid 2); b. de aanduiding 'raad van bestuur' vervangen door 'bestuur' (artikel 8 e.v.); c. de aanduiding 'Algemene Vergadering van Aandeelhouders' vervangen door het wettelijke begrip 'algemene vergadering' (artikel 5 e.v.); d. de niet relevante verwijzing in artikel 15 naar de artikelen 158 tot en met 164, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek laten vervallen en de formulering van het artikel aanpassen; e. actualiseren van de formulering bepaling tot het verlenen en intrekken van de opdracht aan de registeraccountant (artikel 18) in lijn met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek.
Beurs	-	-	-	-	JR vastgesteld	€ 1.500 is toegevoegd aan de algemene reserve	Ja	-
Evides	Profielchets van de directeur GBE vastgesteld (benoeming van mevrouw jacqueline prins als directeur GBE in juni 2022)	-	-	-	JR, onder- nemingsplan 2022	€ 46,7 miljoen Waarvan €6,3 miljoen voor gemeente Rotterdam.	-	▪ Akkoord met grondaankoop EIW-Kruiningen ▪ Akkoord met benoeming accountant ▪ Toestemming gegeven voor de overdracht van Evides-aandelen van PZEM nv aan GBE Aqua bv ▪ Akkoord met statutenwijziging bv GBE en Evides nv
Glazen Maas	-	-	-	-	JR vastgesteld		Ja	-

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '22 (JP) en jaarrekening 2020 (JR)	Winst-bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Havenbedrijf Rotterdam	Benoeming lid RvC dhr. K. Timmermans per 1 oktober 2021 voor periode van 4 jaar	-	-	-	JR	€ 207,1 miljoen, waarvan € 78,7 miljoen voor gemeente Rotterdam	Ja	-
OMR	-	-	-	-	B, JR	-	-	-
Multidiensten (MDR - Ro!Entree)	-	-	-	-	-	-	-	Aandeelhoudersbesluit uitstel opmaken jaarrekening 2020. Jaarrekening is in 2022 vastgesteld.
RET nv	-	-	-	Bedrijfsplan 2022-2024	B, JR	Ja	Ja	Vaststellen van transitieplan RET ▪ Vaststellen van de wijze van naleving verantwoording op de corporate governance code
RET Infrastructuur bv en RET Railgebonden voertuigen bv	-	-	Besluit tot afstoten metrovoertuig 5351 (als gevolg van ongeluk walvisstaart)	-	JR	-	Ja	-
ROM-D	-	-	-	-	Jaarverslag 2020	ROM-D Beheer nv: € 2.000 positief resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve. ROM-D Dordtse Kil III CV: € 0,4 miljoen positief resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.	Ja	In 2020 is onderzocht of de gemeente Rotterdam onder dezelfde condities als voormalig vennoot BNG Gebiedsontwikkeling zou kunnen uittreden. Een onderzoek van Deloitte wees uit dat deze uitkoopsonderzoek binnen de bandbreedte van de marktwaarde van de opgebouwde en nog te realiseren winstreserve van Kil III CV moest worden geschat. Het college bood na besluit derhalve de Rotterdamse aandelen in februari 2021 onder deze voorwaarden te koop aan. N.B. Dit heeft tot op heden nog niet tot een daadwerkelijk uitkoop geleid gegeven het feit dat de andere vennoten de uitkoopsonafhankelijk willen toetsen.

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '22 (JP) en jaarrekening 2020 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Schiphol	Benoeming van mevr. E. van Galen tot lid van de raad van commissarissen voor de duur van 4 jaren ingaande per 13 april 2021. Benoeming van dhr J. Winter tot lid van de raad van commissarissen voor de duur van 4 jaren ingaande per 1 januari 2022.	Vanwege de financiële impact van de COVID-19-pandemie op de bedrijf en de voorwaarden die gesteld worden aan de NOW verordening is er aan de RvB geen bonus c.q. variabele beloning uitgekeerd.	Als aandeelhouder van RSG heeft de gemeente ingestemd met de geüpdatete investeringsbesluit inzake project A Area naar een geraamd investeringsbedrag bij het einde van het project van € 1.107 miljoen conform artikel 14.3, lid d van de statuten.	-	Jaarverslag 2020	€ 0. RSG keert geen dividend uit. RSG heeft gebruikgemaakt van het NOW-raamwerk in 2021. Het NOW-raamwerk stelt de beperking dat er geen dividend kan worden uitgekeerd over het boekjaar waarin financiële steun met betrekking tot NOW is ontvangen.	Ja	-
Sportbedrijf	Herbenoeming dhr. R. Van Ombergen als directeur bestuurder t/m 23-11-2025 Herbenoeming van 4 RvC leden (dhr. R. Wondolleck, mvr. R. van Driel, mvr. A. Vermeulen, dhr. J. Van der Vegt) t/m uiterlijk 23-11-2025 waarbij gewerkt wordt met een getrapd rooster van aftreden	-	-	-	JP, B, JR	€ 1,3 miljoen waarvan €0,1 miljoen voor Rotterdam	Ja	-

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '22 (JP) en jaarrekening 2020 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
SSC Flex	Benoeming van een externe directie bij de vennootschap te weten de heren P.G.W. de Werd en H.W. Moerdijk.	-	-	-	B, JR	€ 2,972 miljoen resultaat waarvan 100% voor Rotterdam.	Ja	Besluit tot het wijzigen van de statuten van de deelneming i.v.m. het zelfstandig kunnen nemen van bepaalde directiebesluiten zoals het sluiten van vaststellingsovereenkomsten door de directie of het als directie in rechten kunnen vertegenwoordigen van de vennootschap in geval van rechtszaken.
Stadion Feijenoord nv	-	-	-	-	-	-	-	Dit aandeelhouderschap wordt niet actief ingevuld
Stadsherstel Historisch Rotterdam	-	-	-	-	JR	Het positieve resultaat van € 0,468 miljoen wordt (altijd) toegevoegd aan de algemene reserve.	Ja	Besluit tot het wijzigen van de statuten over o.a. een aantal technische wijzigingen, een bepaling omtrent belangenverstengeling, vertegenwoordiging van de vennootschap door de directie en het vaststellen van het bezoldigingsbeleid van de directie en het instellen van een leeftijdsgrens voor commissarissen.
Stedin	Herbenoeming van dhr. T. Eysink als lid van de Raad van Commissarissen voor de periode van vier jaren ingaande op 12 februari 2021.			Meerjarig Strategisch Plan 2023-2027	JR Advies op het JP	€ 20 miljoen, waarvan € 6,5 miljoen voor Rotterdam	Ja	Ingestemd met de wijziging van de statuten van Stedin Holding nv en het Aandeelhoudersconvenant. Hierin zijn onder meer afspraken gemaakt over verbetering van de zeggenschap en bevoegdheid van de aandeelhouders omtrent de strategie, investeringen en informatierechten. Ingestemd met de uitgifte van cumulatief preferente aandelen t.b.v. het ophalen van € 200 miljoen aan kapitaal ter versterking van het eigen vermogen van Stedin. Ingestemd met het storten van kapitaal van € 65 miljoen vanuit Rotterdam ter verkrijging van cumulatief preferente aandelen.
Warmtebedrijf	-	-	-	-	-	-	-	In de aandeelhoudersvergaderingen van WbR is gesproken over de toekomst van WbR ná verkoop, waarbij besloten is dat WbR en de aandeelhouders zich gezamenlijk inspannen om het verkoopproces goed te doorlopen

Fondsen

Fondsen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting/ jaarplan '22 en jaarrekening '20	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
ICFII	-	-	-	-	Ja	-	Ja	Aandeelhoudersbesluit tot een extra storting van 50.000 ten behoeve van een vervolginvestering in het Rotterdamse cleantech bedrijf Rainmaker
ICFIII								In 2021 is de definitieve toetreding van de gemeente tot dit fonds gefinaliseerd
IQ	-	-	-	-	Ja	-	Ja	Besluiten tot een kapitaalstorting van € 7,68 miljoen in InnovationQuarter bv, ten behoeve van het investeringsfonds IQ Capital, als uitwerking van besluitvorming gemeenteraad op 8 juli (21bb9489, investeringsvoorstel cofinanciering rijks gelden voor groeisteun innovatieve bedrijven (€ 7,68 miljoen). Als aandeelhouder instemmen met de volgende besluiten: ▪ (Vaststelling verslag algemene vergadering IQ 9 april 2021 ▪ Jaarplan IQ 2022 inclusief begroting ▪ Fondsuitbreiding van InnovationQuarter/IQ capital) ▪ (Benoeming 2 RVC-leden ▪ Herbenoemen EY als accountant voor 2021.)
Sofie	-	-	-	-	Ja	-	-	-
Swanbridge	-	-	-	-	Ja	Ja	Ja	Aandeelhoudersbesluit tot het verlengen van de investeringstermijn met 6 maanden vanaf november 2021

Noot: De gemeente heeft één aandeel in Stadion Feijenoord nv dat door conversie van een oude lening is ontstaan.
De gemeente oefent het aan het aandeel verbonden stemrecht niet uit in de vergadering van aandeelhouders.

b. Publiek belang

In het schema staan het publiek belang en een oordeel over de bijdrage van de deelneming aan de publieke doelen. De tekst van het publiek belang komt voor zover dat voor deze deelnemingen is opgesteld uit het beleidskader of het publiek kader. Het oordeel over de bijdrage aan de publieke doelen is afgeleid van de mate waarin de deelneming voldoet aan de met die doelen geassocieerde prestatie-indicatoren. Deze kpi's staan in paragraaf 2.1. Blijft de realisatie hiervan achter bij de vooraf gestelde doelen, dan is dat terug te zien in het beheer (bijvoorbeeld jaarplan, accountmanagement, strategiebepaling). Bij een aantal deelnemingen is al vastgesteld dat er geen publiek belang meer aanwezig is. Daarom staan die deelnemingen niet in onderstaand schema.

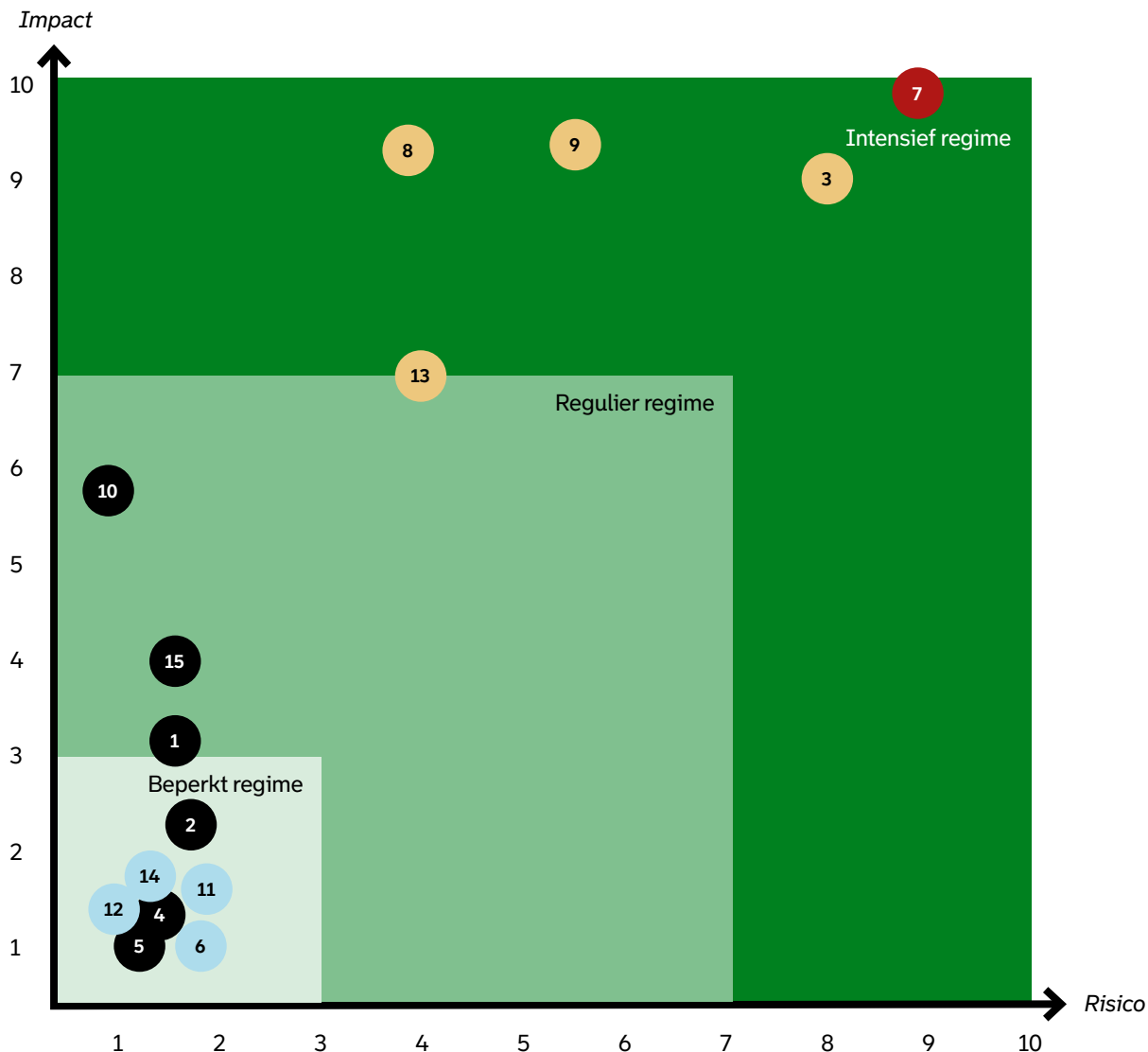
Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Evides Waterbedrijf nv	Het publiek belang was in het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader Verbonden partijen als volgt geformuleerd: "Leveringszekerheid van kwalitatief goed drinkwater tegen zo laag mogelijk tarief."	Op financieel en operationeel gebied presteert de onderneming goed. Het aantal storingen ligt onder de doelstelling en ook de klanttevredenheid is heel hoog. Daarnaast heeft de organisatie een zeer actief MVO-beleid. Evides heeft veel aandacht voor zijn CO ₂ -uitstoot en zijn invloed op biodiversiteit. Ook heeft de organisatie een ethisch en moreel beleid over hoe om te gaan met klanten met betalingsproblemen. Vanwege de klimaatcrisis, toenemende droogte en watervraag, wordt ook de signalering- en lobbyfunctie van Evides, in samenwerking met Vewin, de vereniging van waterbedrijven, steeds belangrijker.
Havenbedrijf Rotterdam nv	De publieke belangen van het Havenbedrijf zijn: ▪ Borgen van de (nautische) veiligheid in de haven en daarmee ook de stad. ▪ Borgen van de continuïteit en kwaliteit van de haven Rotterdam als vitale schakel in de mainport. ▪ Borgen van de verduurzaming van het haven-industrieel complex en een aanjagersrol in de energietransitie.	In het publiek kader staan de kpi's op het gebied van energietransitie en duurzaamheid, economische vitaliteit en veiligheid. De kpi voor CO ₂ -reductie is niet gehaald. Dit onderwerp vraagt daarom veel aandacht van zowel de onderneming als haar aandeelhouders. Financieel en operationeel presteert het Havenbedrijf naar behoren tot goed. Doelstelling voor de opwek van wind in het HIC is niet behaald. Verwacht wordt dat er na 2023 meer dan 300 MW opwekcapaciteit windenergie is in de haven.
RET nv	Het vervoerskundig publiek belang van de RET is het zorgen voor een toegankelijk, betaalbaar, betrouwbaar en veilig openbaar vervoer in de stad en van en naar de regio. Daarnaast zorgt het voor een aantrekkelijke stad en een betere kwaliteit van leefomgeving. Het bevordert een sterkere lokale economie en werkgelegenheid door een beter vestigingsklimaat als gevolg van de goede bereikbaarheid. Het draagt ook bij aan goede groei van de stad.	De RET had door corona een lastig jaar. Hierdoor zijn er financieel gezien grote uitdagingen voor de organisatie. Daarnaast zijn er ook grote uitdagingen op het gebied van ziekteverzuim, dat zeer hoog is, het onderhoud van materieel en op IT-gebied. Het OV-aanbod bleef in 2021 voor een groot deel in stand. De reizigerskilometers en het aantal instappers zijn ten opzichte van 2020 iets gestegen. De CO ₂ -uitstoot is, vanwege extra elektrische bussen, iets gedaald. De klanttevredenheid is ten opzichte van 2020 iets gedaald, maar met een 7,9 nog steeds hoog. De stiptheid nam ten opzichte van 2020 iets af.
Stedin Holding nv	De publieke belangen die Stedin bedient zijn veiligheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie. Daarnaast dient deze infrastructuur een groot publiek belang: onze huidige maatschappij functioneert niet meer zonder een betrouwbare energievoorziening. Om deze redenen is in de Wet Onafhankelijk Netbeheer geregeld dat de energie-infrastructuur voor elektriciteit en gas in publieke handen moet blijven. Verder speelt Stedin een rol in het toekomstbestendig maken van het net.	Qua leveringszekerheid presteerde Stedin voor wat betreft de uitvalduur van elektriciteit onder haar target. Het is dus nodig om het komende jaar de prestaties voor leveringszekerheid te verbeteren. De gemeente en Stedin werken nauw samen aan de energietransitie in Rotterdam.

Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Warmtebedrijf Holding bv (WBR)	Er is besloten tot verkoop van de deelneming. Het publiek belang wordt geborgd in de verkoopovereenkomst.	WBR heeft als belangrijke taak om de Nieuwe Warmteweg (DNWW) te exploiteren en daarmee restwarmte uit de haven naar de stad te transporteren. WBR draagt hiermee bij aan de gemeentedoelen voor de energietransitie van de gebouwde omgeving, de betaalbaarheid van onze energievoorziening, het vergroten van toegankelijkheid van het transportnet voor warmtebedrijven en de beschikbaarheid van duurzame warmte. De groei van het aantal aansluitingen op het netwerk waaraan WBR warmte levert, blijft achter bij eerdere prognoses. Voor WBR is het aantal aansluitingen moeilijk te beïnvloeden, WBR is afhankelijk van concessiehouders en de woningbouw. Mede hierdoor is het besluit genomen om WBR te verkopen, zodat de DNWW meer bereik realiseert.
Energietransitiefonds bv	De verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de circulaire economie in Rotterdam.	De eerste helft van 2021 stond in het teken van de inrichting van het fonds en de benoeming van de RvC en IC. In juni is het lanceringsevent van het fonds gehouden. Met één investering in 2021 is de bijdrage aan het publiek belang nog beperkt gebleven.
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv	Glazen Maas heeft geen publiek belang meer.	De gemeente heeft in een evaluatie van het aandeelhouderschap geconcludeerd dat er geen publiek belang meer is verbonden aan Glazen Maas. De bijdrage van Glazen Maas aan publieke doelen is beperkt. Om die reden is besloten om deze deelneming te beëindigen.
Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)	Verbetering van vestigingsklimaat Clean Tech Delta/Rotterdam en aantrekken innovatieve werkgelegenheid.	Het investeringsdoel in Rotterdamse bedrijven van 2 miljoen euro is gehaald. De gemeente Rotterdam is met het fondsmanagement in gesprek over de formele vaststelling van dit doel. Het ICOS-kantoor is nog steeds gevestigd in Rotterdam Science Tower (één van de Marconitoren).
Icos Capital Fund III cv	Versterking van het innovatieve ecosysteem voor de kapitaalintensieve cleantech sector.	Nog niet bekend. Het jaarverslag 2021 is uitgesteld tot 1 oktober 2022.
Innovation Quarter	Het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland. De gemeente Rotterdam wil op deze wijze de regionale economie stimuleren, in het bijzonder op het gebied van innovatie.	IQ is de afgelopen jaren hard gegroeid en ontplooit activiteiten op een schaal en niveau die de individuele participanten (overheden en universiteiten) niet op eigen houtje hadden kunnen realiseren. Hiermee draagt IQ effectief bij aan meer en betere samenwerking in de regio en versterkt en versnelt IQ de economische transitie van onze regio. Daarmee heeft IQ een aantoonbare meerwaarde voor de gemeente Rotterdam.
MultiDiensten Rotterdam	Er is door de gemeenteraad geen publiek belang vastgesteld voor MDR. Wel zijn er publieke doelen voor dochtermaatschappij Ro!Entree gesteld. Die zijn het activeren en ontwikkelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via het werk, opleiding en ontwikkeling van het callcenter 14010 van de gemeente. Daarnaast het doel om servicegerichte en marktconforme telefonische dienstverlening te verrichten voor verzoeken van Rotterdamse burgers.	Nog niet bekend. Het jaarverslag 2021 is uitgesteld tot 1 oktober 2022.
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer nv (ROM-D Beheer nv)	Er is geen specifiek Rotterdams publiek belang meer gemoeid met de deelneming in ROM-D, maar alleen een wens tot strategische invloed op de ontwikkeling van plannen voor regionale bedrijventerreinen.	De gemeente heeft voor ROM-D geen KPI's gegeven. Dit vanwege het besluit dat er geen publiek belang met het aandeelhouderschap gemoeid is en de gemeente de wens heeft tot beëindiging van het aandeelhouderschap.

Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Schiphol	Het algemene, maatschappelijk belang is gelegen in het zo goed mogelijk en duurzaam blijven verbinden van Nederlandse en Rotterdamse burgers met de rest van de wereld. Door op een verantwoorde wijze (rekening houdend met stakeholders) een bijdrage te leveren aan de welvaart en welzijn (economische ontwikkeling) van Nederland en Rotterdam door bereikbaarheid, netwerk-kwaliteit en hoogwaardige luchtvaart van de door Schiphol geëxploiteerde luchthavens. Focus van de gemeente Rotterdam ligt daarbij ook in de continuïteit en de ontwikkeling van RTHA. Speerpunten hierbinnen zijn enerzijds het versterken van de marktpositie, en het vestigingsklimaat voor (inter-) nationale bedrijven en werkgelegenheid, de beantwoording aan de sociaaleconomische behoefte van de regio, de aandacht voor de leefomgevingskwaliteit en de relatie met de omgeving. Aan de andere kant moet deze ontwikkeling wel gebeuren binnen de bestaande geluids- en emissienormen.	Dit zal onderdeel zijn van de evaluatie van de deelneming in Royal Schiphol Group met daarbij in het bijzonder ook aandacht voor RTHA.
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	Het oorspronkelijk geformuleerde publiek belang was als volgt geformuleerd: 'Duurzame gebiedsontwikkeling van het Stadshavensgebied in het kader van de opgestelde structuurvisie.' Inmiddels is de geografische reikwijdte van het fonds verruimd. Het gebied van Nationaal Programme Rotterdam Zuid is erbij gehaald sinds bijstorting van nieuwe middelen (en thema's) van Kansen voor West 2. Datzelfde geldt voor de energieprojecten in de gehele provincie Zuid-Holland die bijdragen aan de bundeling van warmtevraag en projecten in het Stadshavensgebied. En energieprojecten op Rotterdam- Zuid die bijdragen aan de verbetering van het leefklimaat, de toename van werkgelegenheid en op het creëren van goede vestigingsfactoren om (vernieuwende) bedrijvigheid aan te trekken of te houden.	Eén van de eisen van dit fonds die volgen uit de door Europa gestorte middelen, is dat het naast een financieel rendement, ook maatschappelijk moet renderen. Hierover rapporteert het fonds jaarlijks zijn voortgang, volgens de met Kansen voor West afgesproken outputindicatoren per thema ('prioritaire as'). Denk aan benutte MW aan restwarmte, stimuleren en energie-efficiënte, maar ook creëren van nieuwe banen. Op onderdelen loopt het fonds wat achter. Op andere juist voor op de gestelde doelen. In het algemeen presteert het fonds op dit punt naar tevredenheid.
Sportbedrijf	Het publiek belang van het Sportbedrijf is erin gelegen zo veel mogelijk Rotterdammers aan het bewegen te krijgen en te houden. Hiervoor beheert en onderhoudt het Sportbedrijf sportlocaties, organiseert de onderneming sportevenementen en houdt het Sportbedrijf zich bezig met sport-programmering in Rotterdam	De prestaties aantal bezoeken zwembaden, bezettingsgraad sporthallen en bezettingsgraad gymzalen zijn niet gehaald. Dat komt door de coronamaatregelen, het sluiten van deze accommodaties aan het begin en aan het eind van 2021. Echter, het Sportbedrijf heeft andere beleidsafspraken behaald of zelfs overtroffen. Dat is een prestatie gegeven de maatregelen gedurende 2021. Daartoe heeft het Sportbedrijf bijgedragen aan het publieke belang waarvoor de gemeente deze deelneming inzet.
SCC Flex bv	Het publiek belang was dat de vennootschap de externe marktbenadering voor de gemeente Rotterdam verzorgt en daarmee onderdeel was van de gemeentelijke bedrijfsvoering	Volgens de vooruitblik 2020 in het Beheerverslag deelnemingen 2018-2019 was al geschreven dat de concerndirectie het voorgenomen besluit had genomen de dienstverlening van de vennootschap af te bouwen. Er zijn dus geen publieke doelen gesteld.
Stadsherstel	Instandhouding historisch erfgoed en daarmee het leveren van een bijdrage aan een aantrekkelijke stad en gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven.	Er zijn voor deze vennootschap geen specifieke publieke doelen gesteld. Wel wordt als daarvoor aanleiding is per investeringsaanvraag beoordeeld of deze past binnen het beleid, waaronder de Erfgoednota, van de gemeente.
Swanbridge	Bij de deelname aan het fonds is door het fonds toegezegd dat 50 procent van de investeringsbegroting wordt geïnvesteerd door ter Stimulering van het Rotterdamse economisch cluster Medisch & Zorg.	De deelneming heeft tot op heden in meerdere Rotterdamse bedrijven geïnvesteerd. In hoeverre het fonds ook financieel een succes is, zal blijken bij het sluiten van het fonds na de laatste exit.

c. Deelnemingen in het relatie-classificatiemodel

De actieve deelnemingen zijn aan de hand van een vragenlijst getoetst op een aantal parameters, zoals omvang, reikwijdte, reputatie, kwaliteit, financiële robuustheid. Dit leidde tot scores op impact en risico, geplaat met bolletjes in de figuur. In de figuur zijn de drie deelnemingen die in paragraaf 1.2 worden toegelicht in het intensieve regime geplaatst. De fondsen vormen een aparte categorie, omdat deze net op een andere manier zijn ingericht en daarom ook beheerd worden (blauw).

1 BNG	6 Swanbridge capital bv	11 ICOS
2 MDR (RO!Entree)	7 WBR	12 Sofie
3 RET nv	8 Stedin	13 Evides
4 SSC Flex bv	9 HbR	14 IQ
5 Stadsherstel nv	10 Schiphol	15 Sportbedrijf

Legenda

Deelneming, beperkt of regulier regime
Fonds
Intensief regime
Bijzonder beheer

In de accountgesprekken hanteert de gemeente focuspunten die zijn gerelateerd aan specifieke onzekerheden die de gemeente vanuit haar positie en verantwoordelijkheid als aandeelhouder of de deelneming zelf heeft onderkend. In het onderstaande schema staan de focuspunten voor de periode 2021-2022. Het is een dynamische lijst: uiteraard kunnen er tussentijds punten bijkomen of vervallen. Verschillen tussen doelen (prestatie-indicatoren) en realisaties worden eveneens in accountgesprekken meegenomen.

Voor deelnemingen waarvoor geen publiek belang meer is (Glazen Maas, MDR, OMR, ROM-D, SSC-Flex), zijn geen specifieke focuspunten opgenomen. Het beheer van deze deelnemingen is gericht op behartiging van de financiële belangen van de gemeente.

Deelneming	Focuspunten
Evides Waterbedrijf nv	2021 was het eerste jaar van de uitvoering van de Strategische Koers 2021-2025 met zes strategische thema's. De komende jaren geven we hieraan verder invulling. In 2022 zal Evides zich verder richten op: ▪ de klant vooropzetten; ▪ duurzaam waarde creëren; ▪ uitstekende waterkwaliteit en -kwantiteit realiseren; ▪ duurzaam inzetbare medewerker; ▪ wendbare organisatie; ▪ digitalisatie en data.
Havenbedrijf Rotterdam nv	Belangrijkste focuspunt voor het Havenbedrijf is het (doen) slagen van de energietransitie in de haven en het behalen van de CO ₂ -reductie doelstellingen. In dat kader staan in 2022 enkele grote projecten gepland. Porthos is hiervan een zeer belangrijke, maar ook walstroom en de ontwikkelingen op het gebied van waterstof zijn zeer relevant. Daarnaast zal in 2023 een nieuwe CEO worden benoemd. Ook de samenwerking tussen de gemeente en HbR wat betreft de ontwikkeling van M4H en de Waalhaven vergt de komende jaren aandacht.
RET nv	Financieel: De financiële gevolgen van de als gevolg van corona verminderde reizigers aantallen het hoofd bieden zonder het ov-aanbod op de lange termijn schade aan te doen. Ziekteverzuim: het ziekteverzuim bij de RET ligt zeer hoog. RET-medewerkers zijn gemiddeld relatief oud. Leeftijd heeft een grote invloed op verminderd werkvermogen. De huidige roosters en diensten vallen bij een aantal medewerkers zwaar. Het verzuimcijfer staat tevens onder druk als gevolg van corona. ICT: De afhankelijkheid van Information Technology (IT) en Operational Technology (OT) wordt sterker. De ICT-systemen van de RET vergen grote investeringen de komende jaren. Doelstellingen OV en verduurzaming: De publieke doelstellingen van de RET wat betreft de toegankelijkheid en betaalbaarheid van het OV en op het gebied van verduurzaming kunnen onder druk komen te staan door de noodzaak financieel orde op zaken te stellen door de gedaalde inkomsten als gevolg van de gedaalde reizigers aantallen.
Stedin Holding nv	In 2022 worden de gesprekken met het Rijk en niet aandeelhoudende gemeenten en provincies gecontinueerd om te bekijken of deze partijen een bijdrage kunnen leveren in het oplossen van Stedin's kapitaalbehoefte van €1,75 miljard. In 2022 worden de dialoog met Stedin in het kader ook van het Jaarplan 2023 gecontinueerd ten aanzien van de KPI's om tot een realistische, non-discriminatoire en meetbare set aan KPI's te komen die logisch voortvloeit uit het Meerjarig Strategisch Plan. Mede op grond van potentiële wijzigingen van de Warmtewet kan Stedin een prominenter rol krijgen t.a.v. andere duurzame gassen als waterstof, maar ook het transport van (rest)warmte. Ook dit is een focuspunt voor de aandeelhouders in 2022.
Warmtebedrijf Holding bv (WBR)	Gegeven de discussie rondom de toekomst van WBR is WBR op het moment primair gefocust op het blijven uitvoeren van zijn huidige taken totdat de besluitvorming door de aandeelhouders is gepasseerd rondom de toekomst van WBR.
Energietransitiefonds bv	Voor 2022 mikt het fonds op één tot drie investeringen met een totaal gecommitteerd vermogen van € 7,5 miljoen.
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv	Naar aanleiding van de opgestelde strategie Data-infrastructuur wordt bepaald welke onderdelen of gehele entiteit van de Glazen Maas kan worden afgestoten.

Deelneming	Focuspunten
Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)	Het fonds bevindt zich in de afbouwfase, waarbij gezocht wordt naar goede exits voor de ondernemingen waarin is geïnvesteerd. Het fondsmanagement zet zich ervoor in om de vier nog resterende deelnemingen zo spoedig mogelijk naar de markt te brengen. De timing van de exits hangt mede af van marktkansen en is niet precies te voorspellen.
Icos Capital Fund III cv	De investeringsperiode eindigt in 2023. De komende twee jaar staan nog in het teken van het vinden van aantrekkelijke nieuwe investeringen.
Innovation Quarter	Nu de coronamaatregelen aflopen, voorspellen verschillende analisten een faillissementsgolf in 2022 en volgende jaren. Bovendien waren veel bedrijven genooddacht hun buffers aan te wenden en aanvullende leningen aan te gaan. Dit treft vooral de startende en innovatieve bedrijven, waar IQ in heeft geïnvesteerd. Hierdoor heeft IQ een uitdaging om het rendement op peil te houden.
MultiDiensten Rotterdam	Naast de realisatie van de koerswijziging wordt in 2022 onderzocht of de huidige organisatiestructuur met een gemeentelijke deelneming nog steeds passend is.
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer nv (ROM-D Beheer nv)	Een mogelijke uitkoop van de gemeente Rotterdam blijft onderwerp van bespreking met de andere vennoten. ROM-D zal in 2022 haar inspanningen continueren om de 11 hectare aan resterende gronden uit te geven. Voor 2022 staan ongeveer 2,7 miljoen euro aan kosten en 17,8 miljoen euro aan grondopbrengsten gepland. Een groot deel van de kosten gaat over het bouwrijp maken.
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	Goed beheer van het fonds en zijn doelstellingen.
Royal Schiphol Group nv	Aandachtspunt is het lopende participatietraject voor een nieuw luchthavenbesluit voor RthA dat moet resulteren in onder meer nieuwe afspraken over de kaders voor hinder en gebruik van de luchthaven die verband houden met publieke doelen. In de meivakantie van 2022 zijn problemen ontstaan voor reizigers door personeels tekorten, het grote aantal vluchten en ziekteverzuim. Dit heeft de aandacht van de aandeelhouders voor de rest van het jaar. Als aandeelhouder heeft de gemeente diverse investeringsprojecten goedgekeurd, zoals de bouw van een nieuwe taxibaan, een nieuwe pier, et cetera. Focuspunt voor de gemeente als aandeelhouder is de mate waarin dergelijke investeringen binnen budget blijven en tijdig worden gerealiseerd. Op 30 november 2021 kwam een einde aan het aandeelhouderschap c.q. het strategische samenwerkingsverband HubLink tussen Royal Schiphol Group en Groupe ADP. Er is een mechanisme bedacht om de kruisparticipatie (RSG en AdP hadden ieder een belang van 8 procent in elkaar) tussen de twee groepen af te wikkelen. Dit houdt in dat er een ordelijke verkoop van enerzijds de AdP- en anderzijds de Schiphol-aandelen komt over een periode van 18 maanden en waarin de gemeente als aandeelhouder nauw wordt betrokken.
Sportbedrijf	Ook in 2022 is sprake van omzetverlies en er is sprake van compensatie door aanvullende subsidiemogelijkheden. Op het moment van het opmaken van de jaarrekening 2021 zijn de coronamaatregelen voorbij. Verenigingen en sportaanbieders zijn afgelopen jaren geconfronteerd met forse opzeggingen. Het is de vraag hoe snel de klanten van Sportbedrijf weer op een normaal niveau kunnen sporten. Er zijn inmiddels subsidieregelingen aangekondigd als tegemoetkoming voor de omzeterderving uit de eerste periode 2022. Gezien de huidige gezonde financiële positie van het Sportbedrijf, verwacht het Sportbedrijf haar activiteiten zelfstandig zonder aanvullende middelen te kunnen blijven voortzetten.
SCC Flex bv	Vanwege de aanhoudende coronacrisis was het voor de vennootschap van tijd tot tijd hectisch, maar kan het jaar afgesloten worden met een zeer goed financieel resultaat.
Stadsherstel	Deze vennootschap is goed georganiseerd en bestuurd, laat al jaren een stabiel resultaat zien, en weet al die tijd haar doelstellingen te realiseren.
Swanbridge Capital bv	Bij de oprichting van het fonds is de investeringsperiode vastgesteld op 5 jaar (1 nov 2016 - 1 nov 2021), met de mogelijkheid tot een verlenging met een half jaar. Het fondsmanagement wil van deze verlenging gebruikmaken en ziet nog kansen voor additionele investeringen. De einddatum van het fonds schuift hierdoor niet op. Deze blijft staan op twaalf jaar na de start van het fonds, in 2028.

d. Fondsenoverzicht

						
Fondsnaam	Participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V. (IQ Capital)	ICOS Cleantech Early Stage Fund II B.V. (ICFII)	ICOS Capital Fund III C.V. (ICFIII)	Swanbridge Capital B.V.	Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie & Economie C.V. (SOFIE)	Energietransitiefonds B.V. (ETF)
Startjaar	2014	2010	2017	2016	2013	2020
Looptijd	Geen einddatum	2010-2022	2017-2029	2016-2026	Geen einddatum	2020-2045
Focus	Innovatieve bedrijven in Zuid-Holland, van start-ups tot scale-ups en MKB.	Startende bedrijven die schone technologieën ontwikkelen.	Groeiende bedrijven die schone technologieën ontwikkelen.	Startende bedrijven in medische product-ontwikkeling.	Projecten voor duurzame stedelijke ontwikkeling.	Projecten op het vlak van energietransitie en circulaire economie.
Participanten	Rijksoverheid, provincie, gemeenten en universiteiten	Gemeente Rotterdam, BAM, Corbion, Airclean IBS, Delft Enterprises, fondsmanagers	Gemeente Rotterdam, Nouryon, UBIF AG, Cosun, fondsmanagers	Gemeente Rotterdam, Van Herk Investments, Erasmus MC, fondsmanager	Gemeente Rotterdam en Rijksoverheid	Gemeente Rotterdam
Publiek belang gemeente	Het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland.	Verbetering van vestigingsklimaat Clean Tech Delta/ Rotterdam en aantrekken innovatieve werkgelegenheid.	Versterking van het innovatie ecosysteem voor de kapitaalintensive cleantech sector.	Stimulering van het Rotterdamse economisch cluster Medisch & Zorg.	Duurzame gebiedsontwikkeling. (oorspronkelijk enkel Stadshavensgebied, sinds 2018 ook NPRZ-gebied).	"Verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de circulaire economie in Rotterdam".
Fondsbeheerder	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.	ICOS Capital Management B.V.	ICFIII GP B.V.	Swanbridge Capital Management B.V.	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (Svn)	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.
Fondsvermogen	€ 125.863.000	€ 13.082.000	€ 46.600.000	€ 6.587.500	€ 20.913.285	€ 100.000.000
Toegezegd kapitaal gemeente	€ 10.679.000	€ 2.150.000	€ 4.000.000	€ 1.000.000	0 ²	€ 100.000.000
Boekwaarde gemeente	€ 2.954.000	€ 2.161.354	€ 2.776.862	€ 316.719	€ -	€ 4.083.000
Aandeel gemeente	8,5% ³	22,02%	10,93%	24,69%	33,20%	100,00%
Revolverend ja/nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Vergoeding fondsbeheerder	Doorbelasting van kosten o.b.v. SLA (2021: € 2.505.000)	€ 99.123,-	2,5% van het fondsvermogen	2,1% van het fondsvermogen	2,2% van het fondsvermogen plus 1% van het daadwerkelijk geïnvesteerd vermogen	1,35% van het fondsvermogen

² Het fonds SOFIE is niet gevoed met een kapitaalstorting vanuit aandeelhouders maar met Europese subsidiemiddelen.

³ De participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V. is een 100% dochter van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V. Het 8,5% aandeel betreft het aandeel van de gemeente in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij.

Noot: Voor al deze fondsen geldt dat de jaarlijkse kosten voor beheer uit het fondsvermogen betaald worden (en terugverdiend dienen te worden). Er wordt vanuit de aandeelhouders geen jaarlijkse exploitatiebijdrage verstrekt.

e. Stand van zaken van te beëindigen deelnemingen

Warmtebedrijf Rotterdam

Warmtebedrijf Rotterdam (WBR) transporteert warmte uit de Rotterdamse haven naar Rotterdam. Daar wordt de warmte duurzaam ingezet, bijvoorbeeld als bron voor stadsverwarming. Dit draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de gemeente Rotterdam. In het najaar 2021 besloot de gemeente Rotterdam om geen additionele financiering beschikbaar te stellen voor WBR om deel te nemen aan de WLQ+. Hierdoor zijn er gesprekken over de toekomst van WBR. Daarbij wordt bijvoorbeeld aan een herstructurering of een verkoop van het bedrijf gedacht. In 2022 hebben de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland als aandeelhouders van WBR over de toekomst van WBR besloten en toestemming gegeven voor verkoop van WBR aan Vattenfall. Ongeacht de uitkomst hiervan worden de publieke belangen geborgd en de (financiële) impact voor de gemeente afgewogen tegen alternatieven.

Glazen Maas Infrastructuur bv en Glazen Maas Exploitatie bv

De gemeente heeft geconcludeerd dat er geen publiek belang meer is in Glazen Maas. Wel voert de onderneming de nodige taken uit om het netwerk in stand te houden. Vanwege het ontbreken van een publiek belang zal de gemeente besluiten om Glazen Maas te herstructureren/af te stoten. De gemeente stelt een strategie vast voor de digitale infrastructuur. Aan de hand daarvan wordt vastgesteld welke onderdelen van Glazen Maas onder de gemeente blijven en welke onderdelen worden afgestoten.

ROM-D Beheer nv

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer nv (ROM-D Beheer nv)
Er is geen specifiek Rotterdams publiek belang meer met de deelneming in ROM-D gemoeid. Een mogelijke uitkoop van de gemeente Rotterdam blijft onderwerp van bespreking met de andere vennoten.

SSC Flex bv

In 2020 heeft de concerndirectie besloten om de dienstverlening van SSC Flex af te bouwen. Deze afbouw zal nog enkele jaren in beslag nemen. Er is enkel voor de corona-organisatie van de GGD is een uitzondering gemaakt. Daarom zijn in 2021 veel mensen aangenomen om te werken voor de GGD Rotterdam Rijnmond-organisatie. Dat liep op het hoogtepunt op tot meer dan 2.000 FTE.

Tower Hotel Rotterdam (THR)

Eind 2020 heeft de gemeente haar belang in Tower Hotel Rotterdam (HTR) verkocht. De transactie en betaling wordt in drie stappen uitgevoerd. Direct bij verkoop heeft de gemeente een eerste betaling ontvangen en zou de gemeente haar volledige financiële belang hebben afgebouwd. Vanwege corona heeft de kopende partij de betaling nog niet kunnen verrichten. Er lopen momenteel gesprekken over het oplossen van de ontstane situatie.

OntwikkelingsMaatschappij Rijnmond bv

Halverwege 2020 zijn het personeel en activiteiten overgegaan naar de gemeente. De liquidatie van de vennootschap wordt naar verwachting in 2022 afgerond.

Erasmus MC Biomedical Fund bv

In 2017 is door de aandeelhouders besloten dit investeringsfonds te beëindigen. Hiervoor zullen de laatste participaties verkocht moeten worden. De timing hiervan is afhankelijk van markt-omstandigheden, en heeft tot op heden niet plaats kunnen vinden.